

kultura in izobra- ževanje

SCHILLERJEVI RAZBOJNIKI 9. OKTOBRA

KRŠKO — Kulturni dom Krško obvešča, da bo prva jubilejna predstava Schillerjevih Razbojnikov v izvedbi SLG Celje v Veliki dvorani Kulturnega doma v petek, 9. oktobra, ob 20. uri, in ne v soboto, 10. oktobra, kot so sprva obvestili javnost. Predstava je posvečena počastitvi 15-letnice delovanja Kulturnega doma v Krškem in je zato brezplačna.

DANES O PRAVLJICI

NOVO MESTO — V tednu otroka, ki traja do 10. oktobra, je Pionirska knjižnica pripravila v avli knjižnice razstavo Pravljice. Danes bo ob 17. uri prav tako v knjižnici predavanje za starše pa tudi za otroke o vrstah in razvoju pravljic. Vabljeni!

GLASBENI GOSTJE IZ POBRATENEGA MESTA LANGENHAGEN

NOVO MESTO — Danes, 8. oktobra, prideta v Novo mesto na jesenski obisk dva zanimiva ansambla iz pobratenege mesta Langenhagen. Seveda bomo oba ansambla imeli priložnost videti in predvsem poslušati. Big Band glasbene šole mesta Langenhagen bo pod vodstvom dirigenta Manfreda Ungerja igral glasbo od swinga do popa v petek, 9. oktobra v Domu kulture; pričetek ob 19.30. Za uvod bo gostom za dobrodoščilo nekaj skladb zaigral pihalni orkester Novoles iz Straže.

V soboto, 10. oktobra, ob 19.30 bo v Kapiteljski cerkvi nastopil renesančni ansambel pod vodstvom ravnatelja glasbene šole Langenhagen, Horsta-Hansa Bäckerja. Pevska in glasbena skupina se bosta predstavili z vrsto skladb iz obdobja renesanse, tudi s skladbo Jakoba Gallusa.

Vstopnice za oba koncerta lahko kupite v predprodaji v Domu kulture ali kot ponavadi uro pred koncertom. Lepo vabljeni!

MARINČ RAZSTAVLJA V LJUBLJANI

LJUBLJANA — V galeriji Zvez društev slovenskih likovnih umetnikov na Komenskega 8 so 6. oktobra odprli razstavo slik akademskega slikarja Jožeta Marinča iz Kostanjevice na Krki.

Orehovica daleč naokoli najlepša

V soboto so v Orehovici pri Šentjerneju odprli prenovljeno osnovno šolo — Na velikem prazniku pod Gorjanci prisoten tudi minister dr. Slavko Gaber

OREHOVICA — Letošnji 3. oktober bo ostal v kroniki Orehovice nepozaben dogodek. V 1896. letu zgrajena, takrat dvorazredna osnovna šola je slavila tretjo preno: prvič so jo obnovljali ob prelomu stoletja, drugič po 2. svetovni vojni in tretjič zdaj, ko je docela dotrajana poslopje že leta klicalo na pomoč.

V Orehovici so že dopoldne v gasilskem domu zborovali ravnatelji vseh šol iz novomeške občine. Z ministrom za šolstvo in sport dr. Slavkom Gabrom so razpravljali o aktualnih vprašanjih šolstva in o njegovem razvoju v mladi državi. Kljub rahlemu dežju se je okoli dveh popoldne zbrala pred obnovljeno šolo množica ljudi od blizu in daleč. Še pred začetkom slavlja so pod veliko platneno streho podjetja Oprema iz Kočevja predstavili največjo knjigo Dolenjske založbe: v zbirki Gorjanski škrt je izšla otroška povestica Sara, prvenec Tatjane Splichal, mlade učiteljice na šentjernejski šoli. O knjigi so govorili avtorica, njena sestra Darja Malarič, ki je delo ilustrirala, akademski slikar Janez Boljka, Franci Šali, direktor Opreme Božidar Zajc in Lado Smrekar.

Pavle Turk, ravnatelj matične OŠ v Šentjerneju, je zgoščeno opisal preteklost orehovske šole in njeno uspešno obnovo. Šolarji imajo zdaj na voljo 5

učilnic zase in za malo šolo, sodobno novo telovadnico in prenovljene vse druge prostore. Zahvalil se je izvršnemu svetu občine, ki je prizadevno skrbel za nemoten potek del, gradbencem Pionirja za dobro opravljena dela, staršem, svetu šole in vsem, ki so kakorkoli pomagali, da je šola kot nova in da ima najsodobnejšo opremo in lepo urejeno okolje.

Mag. Boštjan Kovačič je med drugim zbranim krajanom povedal, da občina načrtno uredi program gradnje šolskega prostora. Zdej je v 15 osnovnih, 5 srednjih, 2 posebnih ter v 8 podružničnih šolah prostora za 12.000 otrok. V njih naj zdravo raste ter se vzgaja mladi rod, ki ne bo zaznamovan s preteklostjo.

Tudi Franci Hudoklin, predsednik domače KS, se je zahvalil vsem, ki so pomagali Orehovici do obnovljene šole. Za 43 milijonov tolarjev je GIP Pio-

nir opravilo strokovno odlično delo, veliko pa so pripomogli tudi svet šole in domačini sami. Minister za šolstvo dr. Slavko Gaber je že ob predstavitvi knjige o Sari in pred otvoritvijo šole združil svoje misli v ugotovitve, da je v pripravljenosti industrije, podjetništva in v zgledni skrbi občine za rast šolstva tisto, kar sozvočje, ki pomeni pravo pot do kulture. Odpiranje šol je zato resničen praznik povsod, kjer kraj živi s šolo.

Slavje so dvigali člani šentjernejske godbe na pihalni, domači pevski zbor Ajda in šolarji s prikupnim sporedom. Potem ko je minister simbolično prežal trak vzhodom v šolo, se je vanjo usula množica ljudi. Niso se mogli načuditi praktični urejenosti prostorov in sodobni opremljenosti, saj skoraj niso prepoznali stavbe, v kateri so nekoč v utesnjenih učilnicah preživeli šolska leta v skromnih klopetih.

Starši so z veseljem jemali domov tudi malo zloženko in časopis o zgodovini orehovske šole, ki so ga zanje spisali učenci s svojimi vzgojitelji. Oboji in vsi, ki so pripravili sobotno slavje v Orehovici, zaslužijo javno pohvalo!

T. GOŠNIK

Belokranjska Guernica

SEMIČ — Razmišljanje s čopičem v roki — bi lahko poimenovali početje Antona Gerkišča iz Semiča, sicer konstruktorja v semiški Iskri, priznanega inovatorja, sindikalnega delavca in, kar je malo manj znano, tudi pesnika in slikarja. Anton slika le občasno, za hobi, a se je že pred dvema letoma lotil velikega zaloga, več kvadratnih metrov velikega platna, na katero je do danes upodobil proces, ki ga je imenoval Belokranjska drama. Ne skriva, da je osnovni navdih za sliko našel pri Picassovi Guernici, a ji je poleg presretnih simbolike pobjev dodal še druge dimenzije in vizije, ki mu jih je navdahnila Bela krajina.

«Slika je pravzaprav premišljanje o dejanju, ki se je zgodilo pred leti, ob koncu druge svetovne vojne, a je vedenje o njem ves čas kot črna senca lebdelo nad Belo krajino. Tako, kot je prodralo skozi generacije

vse do današnjega dne in vse generacije tudi po svoje zaznavalo, tako zlo iz rok škričam preveva tudi slika vse do očiščenja, ki prinaša vizijo srečnejše bodočnosti. Hkrati je to podoba Bele krajine, ki je bila ves povojni čas v senci, najbolj odmaknjena provinca, bodisi kulturno, infrastrukturalno ali razvojno,« pravi Anton Gerkišč.

Za delo bo poskusil najti razstaveni prostor, kjer bi si ga ogledalo čim več ljudi in kjer imajo za tako veliko sliko primeren prostor. Meni, da bi bil najprimernejši dom na Bazi 20, saj čas za premišljanje o teh stvareh še ni minil ali kot piše v zadnjih verzih svoje pesmi Prodane duše: «Tesno sklenjeni v času in prostoru drug ob drugem strmimo v nekaj, kar je nič za čas in veliko za sedanjost.»

T. J.

BELOKRANSKA DRAMA — Anton Gerkišč ob svoji sliki. (Foto: T. Jakše)

RAZSTAVA VRHUNSKEGA OBLIKOVANJA

NOVO MESTO — V Mali dvorani Dolenjskega muzeja bodo danes, 8. oktobra, ob 19. uri odprli prodajno razstavo Tea & Coffee. Gre za predstavitev kolekcij za pripravo čaja in kave, ki so jih oblikovali in izdelali v svetovno znani družbi Alessi, kjer gojijo vrhunsko industrijsko oblikovanje že dobrih devetdeset let in so s svojimi izdelki postali pojem odličnosti in kakovosti. Razstavljeni bodo tudi primerki, ki so prejeli nagrade na bienalih industrijskega oblikovanja.

Tudi letos po Levstikovi poti

Pohod bo v soboto, 14. novembra

LITIJA — Tudi letos bo potekal množični pohod po Levstikovi poti od Litijskega Čateža. Start bo v soboto, 14. novembra, med 7. in 9. uro, pri železniški postaji v Litiji.

Pohod bo v vsakem vremenu. Tokrat je trasa pohoda nekoliko spremenjena: Litijska — Smartno — Bajernik — Jelša — Liberga — Grmada — Gornik — Moravče — Tlaka — Okrog — Čatež pri Trebnjem. Proga je dolga približno 25 kilometrov oz. 4 do 5 ur zmerne hoje. Letos se bodo popotniki lahko izognili dolgočasni hoji po cesti skozi Moravško dolino, pot bo tekla nekoliko desno ob vnožju bližnjih gričev po gozdni poti. Lani je to pot zmogel okrog 6000 pohodnikov. Kontrolne točke bodo v Litiji na startu, na Libergu pri gasilskemu domu, v Moravčah ob Resnikovi kašči in na cilju na Čatežu. Osrednja prireditelji bo ob 13. uri na Čatežu, popoldan pa zabavni program. Slavnostni gost bo predsednik Športne zveze Slovenije.

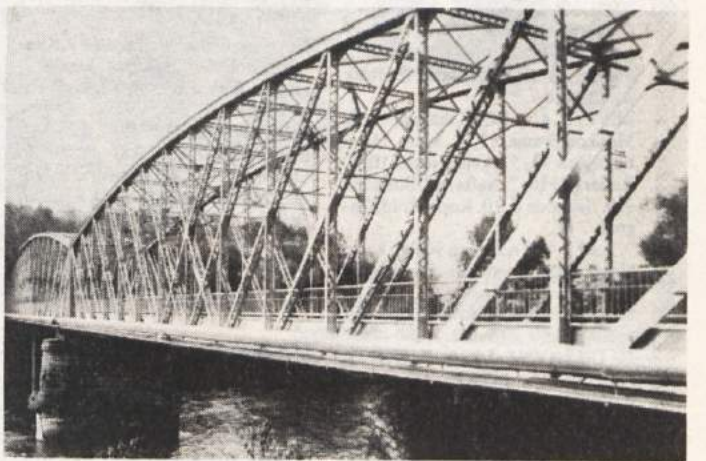
Vsak udeleželec bo na štartu prejel poseben Dnevnik poti in Informacije pohoda. Na koncu pohoda pa vsak prejme spominsko priponko; tisti, ki so bili na pohodu že vsaj trikrat, bodo prejeli tudi spominsko priznanje. Prijave za skupino nad 30 ljudi zbirata organizator prireditelji List, d.o.o., Podjetje za turizem in trgovino, p.p. 34, Litijska, in Cimd Litijska, Ponoviška 6, Litijska, v pisni obliki ali po telefonu (061) 881-269 in 882-916.

Poleg rednih vlakov bo v Litijo pripeljal iz Ljubljane še okrepljeni vlak z odhodom ob 6.30, okrepljeni vlak iz Maribora bo odpeljal ob 5.10. Iz Ljubljane proti Litiji pa bo letos odpeljal še poseben vlak ob 7.30. S cilja bodo nazaj v Litijsko in naprej na Veliko Loko vozili posebni avtobusi. S Čateža bodo odpeljali ob 14., 16. in 18. uri, če bo potrebno pa vse dotlej, dokler ne bodo peljali zadnjega potnika.

Dogodki v sliki in besedi

ODHAJA PRVA GENERACIJA — Iz vojašnice v Bršljinu je v četrtek odšla prva generacija slovenskih vojakov, ki je vojaški rok po sklepu Predsedstva Republike Slovenije služila mesec dni manj. Prva generacija je bila preizkušnja tako za učitelje kot za mlade vojake. Miroslav Gutman, pomočnik poveljnika za motivacijo in informiranje v vojašnici Novo mesto, je povedal, da je bilo s prvim rodom vojakov kar nekaj težav, da je bilo čuti premajhno pripadnost slovenski vojski in da bo naslednjim generacijam potrebno privzgojiti kar največ domačinske vzgoje. Postrli bodo disciplino, vojakom pa omogočili, da bodo bolj živeli s krajem, sodelovali s šolami ter se več udeleževali na športnih in drugih srečanjih. (Foto: J. Pavlin)

ZAPRTO ZA VES PROMET — Stari most čez Krko in Savo je že lep čas zaprt. Po njem se lahko gibajo le pešci in kolesarji, čeprav je želja mnogih, ki živijo na oni strani Krke, da bi po njem stekli običajen promet. Letos so na mostu dokončali obnovo druge železne konstrukcije. Oba loka čez Krko in Savo sta zdaj žive modrozeleno barve in tako bosta tudi ostala. Tisti, ki so si tako barvo zamislili pravijo, da je to v tujini običaj, če želijo poudariti drobne in zanimive železne elemente. Kakorkoli že, most sedaj čaka naslednjo fazo obnove. Potrebno je še poskrbeti za betonska tla ter popraviti ograje in opornik v Savi. Potem naj bi po mostu stekel dvosmeren promet za osebne avtomobile in kmetijske stroje. »Kranjcem« tako ne bo treba več v mesto ali na sejmšče cele tri kilometre naokoli. (Foto: B.D.-G.)

SREČANJE S SKRIVNOSTJO — Tudi Maja Jakša in Nuša Vardijan iz 4. letnika Srednje šole v Črnomlju sta bili med 52 udeležencev 11. slikarskega ekstempera za učence belokranjskih osnovnih in srednjih šol v Metliki, ki ga je s pomočjo Ljudske knjižnice pripravilo Društvo prijateljev mladine. Mladi ustvarjalci so se v petek jutraj zbrali v tovarni Kolpa v Rosalnicah, ki je glavni sponzor prireditve, in si ogledali proizvodne ter razstavne prostore. Kolpa je prispevala prospekte, malico in kosilo, drugi sponzor Leso iz Črnomlja pa 60 plošč za slikanje. Celodnevna slikarska praznina pod nazivom »Bela je krajina skrivnostna zibel« so se udeležili tudi predstavniki iz zamejskih pobratenih občin, dva iz Ronk in trije iz Wagne, ki jih je posebej sprejel metliški župan Branko Matkovič. Dela mladih slikarjev bodo razstavljena v Ganglovem razstavišču v Metliki. Slavnostna otvoritev razstave bo v petek, 9. oktobra, ob 18. uri. (Foto: T. Jakše)

KOLESARJA ŽE NAZAJ — Prejšnjo sredo sta se s poti po Sloveniji vrnila Novomeščana Tomaž Erpič in Mitja Gorišek. Približno 1100 km po Sloveniji sta prevozila v devetih dneh. Vozila sta od Novega mesta do Prekmurja, na Sijersko in preko Pohorja na Gorenjsko, čez Vršič in po dolini Trente na Primorsko, potem pa čez Notranjsko nazaj v Novo mesto. Poi sta opravila brez večjih težav, le nekajkrat jima je zagodlo vreme. Ves čas sta fotografirala in delala zapiske. Ko bosta gradivo obdelala, se bosta s podlistkom oglasila na straneh našega časopisa, nameravata pa izdati tudi vodič za kolesarjenje po Sloveniji. Pot so jima omogočili sponzorji Tilia, Foto Asja, Alp sport, Studio D in drugi. Vsem se za pomoč najlepše zahvaljujeta.

«S čopičem v roki išče in upa»

Do konca oktobra gostuje v Brežicah slikarka Stanislava S. Pudobska

BREŽICE — Presenetljivo skladen večer je peščici rednih obiskovalcev pripravil Posavski muzej v Brežicah. Minuli četrtek je bila namreč v galeriji odprta razstava akademskih slikarke Stanislave S. Pudobske, ki so jo dopolnili Martin Lumbar z indijsko glasbo na sitarju, Marija Lebar z recitalom pesmi Neže Maurer in nenazadnje tudi pesnica sama.

Maurerjeva je predstavila slikarico in njeno delo, s katerim je tudi sama tesno povezana. Ne samo da se razumeta kot prijateljci, temveč ju združuje skupen umetniški jezik, znata ustvarjati in v ustvarjanju razumeta druga drugo. Tako je nastal prav svojevrsten ciklus akvarelov Stane Pudobske, razstavljen tudi v Brežicah. Slikarka je upodobila svoje čustvovanje, ne da bi bila pri tem

pripravljena, da je njeno delo kaj vredno. Neža Maurer je bila nasprotno navdušena nad akvareli in je vsakemu od njih

• Slikarko Stanislavo Pudobsko in pesnico Nežo Maurer povezuje tudi ciklus slik iz Sarajeva, kjer sta pred leti obiskali skupno prijateljico. Z danes že zgodovinskimi slikami na razstavi je avtorica opozorila na dogodek v tem mestu, Maurerjeva pa je enako storila s predstavitvijo svojih zadnjih pesmi o vojni. Obe sta pozvali k dobrih dejanjem in ne k besedam, saj »tisti, ki dolgo uporabljajo orožje, postanejo le del njega in niso zmožni čuti in ne razumeti.«

pripisala nekaj verzov. Stanislava Pudobska, rojena 1952 v Pudoču, Stari trg pri Ložu, se je izobrazila za industrijsko oblikovanje in nato končala študij na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Gabrielu Stupici. Dostojno je predstavila na 29 samostojnih in 37 skupinskih razstavah. Brežička razstava, ki bo trajala še do konca oktobra, ima pregleden značaj in zajema slikarkino delo vse od študentskih let do današnjega obdobja zrele umetnice. V svojih oljnih globokih in povsem na svojstven način podobenja svoje mladostno srečanje z Daljnim

vzhodom.

Največ pozornosti je umetnica namenila opusu, ki jo povezuje s predniki, z njenim otroštvom in s prvimi spoznanji življenjskih resnic. »Kot v ekstazi se slikarki odkriva nov svet skrivnosti človekovega bivanja, skrivnost spočetja in materinstva, krute pripadnosti krvi, zvestobe sočloveku, kazni in plačila, začeta in konca,« razlaga Cene Avguštin in dodaja: »V sopari črnih, modrih in zamolko rdečih barv teles in pokrajine se pletejo usodni dogodki...«

B.D.-G.

PRED OGLEDOM RAZSTAVE — Slikarka Stanislava S. Pudobska (desno) in pesnica Neža Maurer (levo) sta na prijetnem večeru tik pred otvoritvijo res sedeli narazen, sicer pa sta zelo tesni prijateljici. (Foto: B.D.-G.)

Radijci ugnali državne prvake

Neponovljiva nogometna predstava v Portovaldu — Že včeraj v Ljubljani s Svobodo, v nedeljo doma z Belvedur Izolo — Zmaga Avtobuma

VESELJE PO ZADETKU — Tako se je v nedeljo okoli 16.15 veselili nogometaši Studia D Primc, Kobe, Milanović, Bracović, Martinovič in Mesojedec (od leve proti desni), ko jim je uspelo zadržati mrežo SCT Olimpije. Zadelek je tudi odločil tekmo in prinesel prvi letošnji poraz Ljubljančanom ter nadvse pomembni točki Novomeščanom, ki so številnim gledalcem na tribunah dokazali, koliko v resnici veljajo in zmerejo. (Foto: B. B.)

Res škoda, da je deževne mnogce odvrnilo od nedeljskega obiska stadiona v Portovaldu, kjer sta se v 8. kolu prvenstva prve državne nogometne lige pomerili enajsterici domačega Studia D in državnega prvaka, ljubljanske SCT Olimpije. Tisti najzatrnejši — teh pa se je navzile slabemu vremenu zbralo blizu 2.000 — so bili nagajeni z letošnjo najboljšo nogometno predstavo in s fanično borbenostjo novomeških radijcev ter seveda z domačo zmago, ki jo je, roko na srce, le malokdo pričakoval. Igralci Studia D so ne le prizadejali Ljubljančanom prvi letošnji prvenstveni poraz, pač pa predvsem dokazali, da so ekipa, ki zna in zmere veliko.

tekmo bolje, in še bi lahko naštevati. Žal pa je nedeljska tekma s SCT Olimpijo stala tudi dokaj visoko ceno: Gordan Mohor je dobil drugi rumeni karton, doslej najboljšemu novomeškemu igralcu Dušanu Kosiču pa je moral zaradi hujše poškodbe že v 14. minuti iz igre.

Zagotovo je k takšnemu preobratu v igri novomeške vrste veliko pripomogel Nedeljko Gugolj, ki je znova sedel na klopi Studia D in ki je ekipi vrnil samozaupanje ter spomladansko agresivnost in borbenost. Prav s slednjjo so radijci premagali velikega tekmeča. Največja nagrada za požrtvovalnost so jim bile ovacije s tribun, takšnega vzdušja na kakšni prvenstveni tekmi Novomeščanom doslej še ni bilo.

V ekipi Studia D v nedeljo ni bilo slabega mesta. Če bi iskali igralca tekme, je to vratar Mohor, ki je branil v velikem slogu, med drugim je v 81. minuti ubranil najstretkovko Hadžialagiću. Nemara še bolj kot to pa veseli spoznanje, da je po daljši krizi znova zablestel Bracović, da je Jože Juršič z igro več kot upravičil za mnoge preseljeno mesto v prvi enajsterici, da Bogdan Mesojedec igra iz tekme v

Časa ni ne za tarnanje ne za slavlje, prvenstvo se nadaljuje s pospešeno hitrostjo. Že včeraj je bilo na sporedu deveto kolo. Novomeščani so igrali pri ljubljanski Svobodi, v nedeljo pa jim prihaja v Portovald nevarna ekipa Belvedur Izole, ki bo skušala tudi v Novem mestu nadoknaditi številne letošnje spodrsjaje. Po imenitni predstavi proti ljubljanski SCT Olimpiji se seveda pričakovati polne tribune in ne glede na zvečne ime nasprotnika novi točki, ki bi novomeško ekipo popeljali še bližje k vrhu lestvice. Takšen razplet bi posebljanjuju 70-letnice NK Elan dal še posebno obeležje.

Z veliko srečo pa so svojo tretjo prvenstveno zmago v drugoligaški konkurenci v nedeljo vknjžili igralci kočevskega Avtobuma. V derbiju kola so se pomerili z Istragasom Jadranom in dosegli zmagoviti zadelek v zadnjih sekundah tekme, ki je zaodvoljila predvsem z borbenostjo. Kaj več na blatnem in razmočenem igrišču tudi ni bilo moč pokazati. Ali pomeni ta zmaga za Avtobum pot k vrhu lestvice, kamor kočevski nogometaši po igriškem kadru zagotovo sodijo, bo pokazalo že nedeljsko srečanje v Domžalah.

B. B.

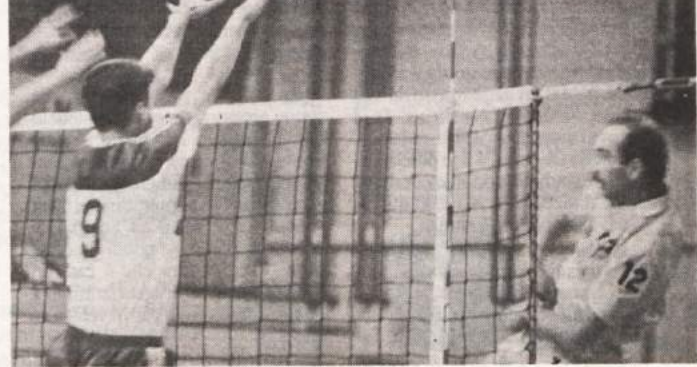
Policisti ščitili sodnika

Razjarjeni gledalci v Podbočju, kjer je domača vrsta še četrtič ostala praznih rok

PODBOČJE — Res neverjetna smola se drži košarkarjev Podbočja. Ekipa, ki je še pred pričetkom prvenstva v rdeči skupini I. SKL merila na vrh in uvrstitev v zeleno skupino najboljših slovenskih moštev je po štirih odigranih kolid še brez zmage. Že med tednom so Podbočjani odigrali tekmo 3. kola proti ekipi Savinjske Polzele in tesno izgubili s 77:80 (43:38), pri čemer velja poudariti, da so zadnji napad in priložnost za zmago igralci Podbočja pri rezultatu 76:75 zapravili, kar so gostitelji seveda izkoristili in vknjžili prvi točki.

podarjeno priložnost seveda zagrabili z obema rokama in zadeli dva prosta meta, kar je bilo dovolj za njihovo tretjo zmago in četrti poraz Podbočja. Nič čudnega, da sta morala sodnika po takšnem razpletu zapustiti dvorano osovno šole v spremstvu policistov, enako kot njuna kolega pred desetimi dnevi, ki sta izdatno pripomogla k zmagi Kokre Lipja. Športna sreča in sodniki so Podbočjanom torej povsem obrnili hrbet.

Še bolj dramatično je bilo v soboto v Podbočju, kjer je v tekmi 4. kola gostovala ekipa Idrije. Gostitelji so dobro začeli, vodili so z 12:2, gostje pa so jih ujeli šele v 18. minuti. Nadaljevanje je prineslo izenačeno košarko, priložnost, da tekmo dobijo že v rednem delu, pa so zapravili Podbočjani. Tudi v podaljških je kazalo na prvo

NA PRAGU PRVEGA MEDNARODNEGA USPEHA — Proti vsem pričakovanjem so odbojkarji novomeškega Pionirja v predkolu tekmovanja za evropski pokal CEV v soboto zvečer doma ugnali močno ekipo iz Žiline na Češkem kar s 3:0. To jim daje lepe možnosti za končni uspeh in uvrstitev v 1. kolo, seveda pa čaka Kalibardo (na posnetku v uspešni akciji), letošnjo okrepitev pionirjevcev, in soigralce v soboto še težka naloga. (Foto: B. B.)

• Po mnenju mnogih plačujejo Podbočjani davek lansemu incidentu, ko je njihov igralec knokavtilar sodnika. Poleg tega igrajo v prvih kolid krepko oslavljeni, saj zaradi poškodbe ne nastopa standardni igralec prve postave Vego. Podbočjani prav zaradi tega upajo, da bodo v drugem krogu popravili zamujeno in se zategadelj še niso povsem odrekli zastavljene mu cilju — uvrstitev v zeleno skupino slovenskih ligašev.

zmago domače vrste, do prave drame pa je prišlo sekundo pred koncem tekme pri rezultatu 97:97. Sodnika Lovštin in Hafner sta prisodila osebno napako Krivokapiču; prekršek sta videla le onadva. Gostje so

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

nogomet

I. DRŽAVNA LIGA, 8. KOLO: STUDIO D—SCT OLIMPIJA 1:0 (0:0)

Strelec: Bracović v 57. minuti. STUDIO D: Mohor 9, Pavlin 7 (Rozman 7), Kobe 7, Kosič (Martinovič 7), Prelogar 8, Milanović 7, Mesojedec 8, Primc 7, Juršič 8, Oblak 8, Bracović 9.

LESTVICA: 1. SCT Olimpija 12, 2. Maribor Branik 11, 3. Mura 11, 4. Ljubljana 11, 5. Živila Naklo 10, 6. Rudar (V) 10, 7. Nafta 9, 8. Studio D 9, 9. Svoboda 8, 10. Koper 8, 11. Zagorje 7 itd.

9. kolo je bilo odigrano včeraj, ko so Novomeščani igrali v Ljubljani s Svobodo, v nedeljskem 10. kolu pa bo v Portovaldu gostovala ekipa Belvedur Izole.

II. DRŽAVNA LIGA, 7. KOLO: AVTOBUM—ISTRAGAS JADRAN 2:1 (1:1)

Strelec za Avtobum: Komočar v 3. in Perica v 89. minuti. Avtobum: Magič, Buzak (Majster), Potočnik, Majič, Perica, Rajšel, Jolič (Murm), Stojanovič, Struna, Merdanič, Komočar.

LESTVICA: 1. Jelen Triglav 12... 8. Avtobum 8 itd. V nedeljskem osmem kolu igrajo Kočevci v Domžalah.

odbojka

POKAL EVROPSKE ZVEZE, moški, I. KOLO: PIONIR—MILANO TRADE 3:0 (10, 13, 2)

Pionir: Urnat, Goleš, Travžan, Petkovič, Mestnik, Černač, Smrke, Brulec, Kalibarda, Dolya.

Ženske: TILIA KOČEVJE—LOKOMOTIVA DNJEPROPETROVSK 0:3 (-7, -2, -6) Tilia: Akrap, Vidmar, Turk, B. Klun, Briški, Hočevar, N. Klun, Starc, Kotnik, Konečnik.

rokomet

SRL, moški, I. KOLO: KVM RIBNICA—HUBELJ AJDOVŠČINA 19:18 (10:8)

KVM Ribnica: Sinanović, Deržek, Kahrinam, Pajnič, Ilc 7, S. Mihelič 1, P. Lesar 3, A. Mihelič 1, F. Lesar, Fajdiga 4, Gelze, Jurič 3.

DRAVA—ITALCO DOBOVA 21:20 (12:9) Dobova: Marcola, Voglar 3, Rak 2, S. Deržič 4, Starc, I. Deržič, Glaser 9, Kranjc, Paukovič, Kopinič, Žibert 2, Kuhar.

SRL, ženske, BELA SKUPINA, I. KOLO: BURJA—NOVO MESTO 21:7 (10:3)

Novo mesto: Novak, Popadič 2, Knafelc, Klobučar 1, Derčar, Veselič 2, Dračič, Turk, Pavlenič, Tomas 2, Pate, Drmaš.

BRANIK MARIBOR—OPREMA KOČEVJE 18:19 (10:8)

Oprema: Jesenko, Dragičević 3, Lindič, Guštin 3, Vuk 4, Jerič 4, Klančar, Bejtovič 4, kondžič 1, Kersnič, Jovičič, Vinčič.

II. SKL, vzvod, I. KOLO: KRŠKO—POLET 25:15 (14:8); zahod: GORICA—AKRIPOL TREBNJE 28:25

košarka

I. SKL, rdeča skupina, 4. KOLO: PODBOČJE—IDRIJA 97:99 (83:83, 36:39)

Podbočje: Gramc 2, Lučev 6, Popovič 17, Krajcar 9, Leskover 7, Bordelius 20, Krivokapič 11, Krošelj 20, Vavpotič 15. Lestvica: 1. Maricom Miklavž 8... 7. Podbočje 4.

V 5. kolu igrajo Podbočjani v Ljubljani z mladinci Smelta Olimpije.

II. SKL, zahod, I. KOLO: ČRNUČE—ZADOM ČRNOUMELJ 93:81 (50:38)

namizni tenis

I. DRŽAVNA LIGA, I. KOLO: MERKUR—NOVOTEHNA 2:5

A. Smrekar—Kralj 2:0, Kuntner—Hribar 0:2, Jeraša—Horvat 0:2, A. Smrekar, Kuntner—Hribar, Horvat 0:2, A. Smrekar—Hribar 2:0, Kuntner—Horvat 0:2, Jeraša—Kralj 0:2. MELAMIN—ARCONT G. RADGONA 1:6

Murn—Kuzma 0:2, Špelič—Rihtarič 0:2, Lesar—Lisan 0:2, Murn, Špelič—Rihtarič, Uhan 2:0, Murn—Rihtarič 1:2, Špelič—Lisan 0:2, Lesar—Kuzma 0:2.

V drugem kolu igrajo Kočevci doma z Ilirijo, Novomeščani pa v Gornji Radgoni.

NAKNADNI KASAŠKI DERBI BO TO NEDELJO

ŠENTJERNEJ — Močno deževje je šentjernejske organizatorje prisililo, da so za minulo nedeljo napovedano konjeniško prireditev prestavili na prihodnjo nedeljo, 11. oktobra. Njen spored ostaja nespremenjen; osrednja točka programa bo vsekakor naknadni kasaški derbi za najboljšo slovensko štiriletnico, ob tej pa bo na sporedu še pet kasaških preizkušenj. Skupaj bo na startu prek 70 konj. Organizatorji obljubljajo mladini prost vstop, po dirkah pa bo tradicionalna veselica na hipodromu.

enačile na 13.13, nekaj minut zatem pa že vodile s tremi zadetki prednosti. Obupni poskusi Mariborčan, da bi spremenile potek srečanja, so bili zaman, točki sta odšli v Kočevje.

V drugih rokometnih ligah kakšnih posebnih presenečenj ni bilo, zanimiv obracun pa se obeta to soboto v Trebnjem, ko se bosta v drugem kolu v dolenskem derbiju pomerili ekipi domačega Akripola in SGP Grosuplja.

VELIK ŠIMUNICEV USPEH

EUPEN — Mladinska atletska ekipa ljubljanske IBL Olimpije se je minule dni v Belgiji udeležila tekmovanja B skupine evropskega klubskega pokala in dosegla imeniten uspeh. Ljubljančani so namreč zmagali s točko prednosti pred madžarskim zastopnikom in tako Sloveniji priborili v letu 1993 mesto v najboljši A skupini tega tekmovanja. Velik delež k temu uspehu slovenske atletike je prispeval tudi Topličan Boštjan Šimunič, ki je dosegel eno od petih ljubljanskih zmag; z rezultatom 14,41 metra je bil najboljši v troskoku.

USPEL PIONIRSKI TURNIR

TREBNJE — Novoustanovljeni Tom klub z Mirne je bil minul vikend v trebanjski športni dvorani organizator sedmega pionirskega pokala v badmintonu, na katerem je med fanti zmagal Klobučar, med dekletki pa Plahutnikova (oba Pir). Najboljši dolenski dosežek je pripadel Kolenčeviči (Tom klub), ki je bila v konkurenci pionirk šesta.

Pionir z zmago stopil v Evropo

Imenitna predstava odbojkarjev Pionirja v 1. kolu evropskega pokala — Pionir—Milanotrade 3:0 — Lokomotiva za Kočevke pretrd oreh

V velikem slogu so odbojkarji novomeškega Pionirja uradno pričeli letošnjo tekmovalno sezono. Čeprav se prvenstvo v I. državni ligi, od katerega Novomeščani letos veliko pričakujejo, pričenja šele prihodnjo soboto, so pionirjevci v imenitni formi, to so potrdili v soboto zvečer, ko so v dvorani pod Marofom odigrali prvo tekmo predkolu evropskega odbojcarskega pokala CEV proti češki ekipi Milanotrada iz Žiline.

Da Čehi niso kakšna vaška ekipa, kaže podatek, da so lani brez večjih težav preskočili prvo oviro v evropskem pokalnem tekmovanju, da so med najboljšimi češkimi moštvimi in da imajo v svojih vrstah tri odlične ruske igralce, ki pa v Novem mestu niso nastopili, saj jim klub še ni priskrbel mednarodnih licenc.

meški športni dvorani, povratno pa že naslednji dan prav tako na novomeškem parketu. Ukrajinke so bile boljše prav v vseh elementih odbojcarske igre, tekma z njimi je bila Kočevkam zagotovo dobra šola. Primanjkuje znanja so igralce Tilie nadomestile z veliko borbenostjo, kar pa je bilo premalo, da bi izžirale kaj več od nekaj točk v posameznih setih. Še najbolje so v dresu Tilie igralce Hočevarjeva, Briški in Klunova.

BREZ MOŽNOSTI ZA PODVIG — Igralce kočevske Lik Tilie (v belih dresih) so bile brez pravih možnosti za uspeh v predkolu tekmovanja evropske odbojcarske zveze v srečanju z Lokomotivo iz Dnjepropetrovska. Gostje so jih ugnale s skupnim rezultatom 6:0 v njih, obe srečanji pa sta bili minul vikend v novomeški športni dvorani. (Foto: B. B.)

Kakih 600 gledalcev je videlo imenitno odbojcarsko predstavo, v kateri so imeli glavno besedo novinci v dresu Pionirja; Matjaž Urnat ter Ukrajinka Kalibarda in Dolya. Še posebej slednji je bil ob mreži neresljiva uganka za igralce iz Žiline, ki pred tekmo niso skriali optimizma, računali so namreč na zanesljivo uvrstitev v 1. kolo evropskega pokalnega tekmovanja. Pionirjevci so jim te račune v soboto prekržali.

Novomeščani so vodili ves prvi set in ga na koncu tudi zanesljivo dobili, povsem drugače pa je bilo v nadaljevanju. Gostje so v drugem nizu vodili kar s 6:0 in 13:6, a je bilo tudi to premalo za uspeh. Pionir je predvsem po zaslugi prek dva metra visokega tolkača Dolye dosegel neverjetno serijo devetih zaporednih točk in jasno je bilo, da se bodo Čehi po tem šoku le stežka pobrali. Novomeščani so to seveda izkoristili, pod taktiko trenerja Feđušina so v tretjem setu zaigrali še boljše — to velja zlasti za Urnata, Mestnika in Petkoviča — in gostom prepustili vsega dve točki.

Za končni razplet utegne biti to še kako pomembno, kajti v primeru poraza z 0:3 v povratnem srečanju v Žilini bo odločilo skupno število doseženih točk. Da Novomeščanom nikakor ne čaka lahka naloga, pove tudi to, da ima ekipa Milanotrada v Žilini dvorano, v kateri je prostora kar za 5.000 gledalcev; Čehi pravijo, da bo polna v povratnem srečanju to soboto.

TRETIČ ZMAGOVALCI — Ekipa Policijske postaje Novo mesto je v Metliki na tretjem letošnjem turnirju v malem nogometu že tretjič osvojila prvo mesto. Turnir v Metliki je pripravila Postaja obmejne policije in je dobil zvečni naziv meddržavni, kajti v njem so sodelovale tudi tri ekipe hrvaške obmejne milice. Na turnirju, ki so ga podprli sponzorji iz LB-TDB, zavarovalnici Tilia in Triglav, Komet, Mercator KZ Novo mesto in metliška osnovna šola, se je deset sodelujočih razvrstilo takole: 1. Novo mesto, 2. Obmejna policija Metlika, 3. Črnomelj, 4. Trebnje, 5. Vrbovska, 6. Ozalj, 7. Carinska izpostava Metlika, 8. Duga Resa, 9. Prometna milica Novo mesto, 10. Metlika. (Foto: T. Jakš)

Prešerni, plečniki in jakopiči v naših denarnicah

Končno smo dobili zaresen denar, nove tolarske bankovce, ki so na pogled in otip tisto pravo. Novi tolarji so veseli bankovci, pravijo poznavalci oblikovanja. Upajmo, da se z njimi Slovencem odpirajo svetlejši in bolj veseli časi ter da bo veselih in trdnih tolarjev v denarnicah dovolj za dostojno življenje.

"Zdaj smo pa res prava država," sem slišal reči možakarja na banki, ko je vzel v roke šop novih tolarskih bankovcev. Radovedno jih je otipal in si jih ogledoval, in videti je bilo, da mu je novi denar všeč. Njemu podobnih je bilo te dni veliko. V slovenskih denarnicah se je namreč zadnjega septembrskega dne nov slovenski denar pridružil že nekoliko utrujenim in cunjastim bonom s sliko očaka Triglava, s katerimi smo živeli skoraj leto dni po denarni osamosvojitvi Slovenije ter se z njimi rešili žalostne usode jugoslovanskega dinarja, ki je doli na jugu kljub rezanju ničel postal ničvreden papir v viharju hiperinflacije. Banka Slovenije je za zdaj poslala v obtok samo tri bankovce: za sto, petsto in tisoč tolarjev. Do konca leta se bodo v obtoku pojavili še preostali bankovci za deset, dvajset, petdeset in dvesto tolarjev, prihodnje leto pa še pettisočak in tudi kovanci, če bo potreba po njih. Ta čas te potrebe ni, saj tolarja ob slovesnem trenutku prihoda na svet niso denominirali, se pravi, da mu niso povečali vrednosti, kot se je govorilo in so bili mnogi trdno prepričani, da bi se moralo zgoditi. Odločitev o tem je stvar skupščine, zato sedanje menjalno razmerje 1:1 ni trdno zakoličeno. Lahko se zgodi, da bo prihodnje leto prišlo do denominacije in potem bodo prišli do veljave tudi kovanci za en, dva in pet tolarjev oziroma kovanci za stotine. Pri sedanjih vrednostih tolarja pa bi bila kovina kovanca nekajkrat več vredna kot njegova nominalna vrednost.

Tiskan na tujem, sicer pa domač izdelek

Nove bankovce so natisnili v zasebni britanski tiskarni denarja v Londonu. Za tiskarno Thomas De La Rue so se odgovorni odločili predvsem zato, ker doma primerne tiskarne pač nimamo in smo bili prisiljeni poiskati tuje. Britanska tiskarna, iz katere prihaja denar za več kot 50 držav, je dala tudi najugodnejšo ponudbo, ko je Banka Slovenije lani iskala tiskarja in so tiskarne centralnih bank zavrnile tiskanje denarja mednarodno nepriznane države, kar je Slovenija tistikrat še bila. Slovenski denar je sicer res natisnjen na tujem, kar za slovenske pivence ni tako čudno, saj je bila tudi prva slovenska knjiga natisnjena zunaj, je pa zato tiskan na domačem papirju. Visoko kakovosten papir, ki je bolj trpežen, kot zahtevajo svetovni standardi, je izdelala radeška papirnica. Papir prenese do 8000 prepogibov, medtem ko je svetovni standard za denarniški papir 6000 prepogibov.

Videz bankovcev je prav tako delo naših ljudi. V tem pogledu je Slovenija med prvimi in še redkimi državami sveta, ki je celostno podobo svojega denarja zaupala umetniškemu oblikovalcu. Oblikovalci so bili izbrani na internem natečaju, najboljši zasnutek pa je ponudil Miljenko Licul, ki je k projektu pritegnil še strokovnjaka za računalniško grafiko Zvoneta Kosovela in akademskega slikarja Rudija Španzla. Tri mesece je trajalo snovanje novega slovenskega denarja, v dveh tednih pa so zamislili spravili skupaj na računalniškem zaslonu. Brez računalnika ne bi šlo, saj gre za zelo zahtevne grafike, ki imajo na eni sami strani tudi več kot 2000 elementov. Za računalnikarje povejmo, da so delo opravili na osebnem

računalnikom s procesorjem 386 in s programom CorelDraw 2, pomagali pa so si še s skenerjem in ustreznim programom za skeniranje.

Znameniti Slovenci in zaščita pred ponarejanjem

Osnovna oblikovalska zamisel je, da se na vsakem bankovcu predstavi enega od znamenitih Slovencev iz naše preteklosti, ki so po svojih delih pomembni za slovenski narod in znani tudi v svetu. Slovenska akademija znanosti in umetnosti je predlagala, kdo naj bi to bili in tako so se na

osnutkih za bankovce znašli: skladatelj Jakob Gallus - Petelin, oče prve slovenske knjige Primož Trubar, polihistor Janez Vajkard Valvasor, pesnik France Prešeren, matematik Jurij Vega, arhitekt Jože Plečnik ter slikarja Rihard Jakopič in Ivana Kobilca. Portret znamenitega Slovence s senčnim profilom je na desni strani bankovca, levo od njega pa je orodje, ki ga je uporabljal; na drugi strani je predstavljen element njegovega dela. Tako imamo na primer na tisočtolarskem bankovcu Prešernov lik in pisalno mizico, na drugi strani pa gospe pero kot simbol pesnika in del rokopisa Zdravljice s poudarjeno besedo Prijatli. Nekateri zato tisočaku že pravijo kar prijatelj. Naš dolenski rojak Primož Trubar bo predstavljen s stranjo Abecedarija, s peresom in Uršulinsko cerkvijo na drugi strani, arhitekt Plečnik pa s šestilom, tlorisom slovenskega parlamenta in pročeljem Nuka. Kakšna imena jim bodo ljudje dali, bomo pa še videli.

Ob teh osnovnih elementih celostne podobe je na bankovcu še veliko drugih

Pota denarnega osamosvajanja: zasebni poksus z lipo

kaplja naša vsakdanja

Suša je uničevala vodovodne cevi

Letošnje poletje je bilo nekaj posebnega. Avgust je bil najtoplejši doslej, povprečna temperatura zraka 23,5 stopinj Celzija je za poltretjo stopinjo preseгла doslej najtoplejša avgusta leta 1861 in 1932. Rekordni je bil avgust tudi po številu zelo vročih dni; kar 22 jih je bilo s temperaturo nad 30 stopinj, kar je dva dni več od doslej rekordnega leta 1932. Zabeležena je bila najvišja maksimalna temperatura zraka ter rekordno število ur sončnega obsevanja.

Tako dolgega vročega in suhega obdobja doslej tudi še niso zabeležili. Izjemne razmere so se začele že 18. julija. Letošnje vroče in suho poletje je bilo še najbolj podobno povojnemu letu 1946, ko je vročina z malo padavinami trajala od 23. julija do 30. avgusta. Vendar so bile takrat temperature le malo nižje, medtem ko je bilo padavin še manj. To dolgo vroče in suho poletje si bo marsikdo dobro zapomnil: kmetje, ker jim je suša močno načela, marsikje celo uničila pridelek; mi vsi, ker nam bo kot potrošnikom vsaj eno leto še bolj praznila žepce, ter komunalci, ki so dneve in noči krpali okvare na vodovodnem omrežju, zaradi česar so bili posamezni predeli Novega mesta in okolice večkrat po več ur brez vode.

V novomeški občini dobiva vodo iz javnega vodovoda 88 odstotkov vsega prebivalstva v 276 naseljih od skupno 354. Novomeška Komunala upravlja s petnajstimi vodovodnimi sistemi, iz katerih je bilo v zadnjih petih letih prodane 4,8 do 5,25 milijona kubičnih metrov vode. Poraba vode v zadnjem času upada, saj je bilo lani prodane le še 4,5 milijona kubičnih metrov vode, v letošnjem prvem polletju pa dobra 2 milijona. Voda priteka do pip in ljudi po 600 kilometrih salonitnega, plastičnega in litoželeznega omrežja, ki je v povprečju staro 20 let, 150 kilometrov od tega pa je že amortizirana.

Na vodovodnem omrežju so lani morali

elementov, od potrebnih številčnih oznak in podpisov odgovornih do datuma (15. januar kot dan, ko je Slovenija dočkala prvo uradno priznanje) in oznak, s katerimi bodo slepi lahko prepoznali vrednost bankovca po otipu. Med podrobnostmi je precej takih, ki služijo zaščiti denarja pred ponarejanjem. Nobena skrivnost ni, da je Banka Slovenije pohitela z izdajo novih bankovcev tudi zato, ker je prišlo do velikega ponarejanja tolarskih bonov. Tisočtolarski boni iz doslej še ne odkrite tiskarne bi lahko preplavili naš trg in nam prizadeli občutno škodo, če policija ne bi pravočasno odkrila 250 tisoč ponarejenih bonov in jih seveda spravila na varno. Od te ogromne količine jih je bilo vnovčenih okoli 4500, nekaj pa se jih bo najbrž primešalo pravim bonom še v teh dneh, ko poteka zamenjava, saj je to za nepridiprave zadnja priložnost, da ponaredek spravijo v promet.

Poslej bo ponarejevalcem, ki jih bo zamikal slovenski denar, neprimerno težje narediti ponaredek, saj je naš nov denar zelo dobro zaščiten pred ponarejanjem. Prva zaščita je že prvovrsten papir, so pa še druge zaščite, kot je globinski tisk, vodni tisk in varnostna fluorescentna nitka z napisom Banka Slovenije. Bankovci so še posebej zavarovani pred fotokopiranjem in skeniranjem. Sodobni fotokopirni stroji in skenerji delajo prave čudeže, vsemu pa le niso kos in slovenskih bankovcev ne bo mogoče ponarediti s fotokopiranjem, saj takega stroja, ki bi to lahko zadovoljivo opravil, še ni. Črte in liki so na bankovcih zapolnjeni z mikroskopskim besedilom in zapletenimi črtami, nekaj pa je na njih tudi takega, kar je najstrojnejša skrivnost. Pri tiskanju so bankovce tiskali hkrati z obeh strani, zato se na določeni točki obe strani mikroskopsko natančno prekrivata. V zaščito je bilo vložena največ truda in seveda tudi denarja, kar pa je potrebno, če naj denar zbuja zaupanje.

MILAN MARKELJ

opraviti 606 okvar, letos pa samo v poletnem času 277. Največje so se zgodile na Bajnofu, nad vasjo Šentpeter, za Garni hotelom na Otočcu in pri Jelšah pri Lešnici. V vseh teh primerih je šlo za okvaro na glavnem vodovodu do Novega mesta, ki ima polmetrski premer. Ko počni takšna cev, čaka dežurne komunalce nekaj ur trdega dela z zamenjavo cevi, večji del Novega mesta in okolice pa seveda nenapovedani brezvodni dan, ki ga lajšata le dve krožeči cisterni z vodo za najnujnejše potrebe. Popravilo takšnega cevovoda traja šest do osem ur, ponovno spuščanje vode v cevi od deset do dvanajst ur. To čakanje na vodo se v posameznih predelih podaljša na ves dan. Če bi hoteli in naenkrat odprli vodo, bi velik pritisk poškodoval še več manjših cevovodov premera 200 in 250 milimetrov, kot jih sicer. Pok polmetrske cevi in voda, ki je privre na plano iz luknje 300 litrov v sekundi, seveda lahko naredi tudi precej škode. Dva tisoč kubičnih metrov vode, ki je pridrla iz počene cevi nad Garni hotelom v 15 minutah do prihoda komunalcev, je razbilo šipo pokritega bazena, napolnilo bazen in do višine pol metra zalilo strojnico, tako da je za okrog 900 tisoč tolarjev škode. Samo odpravljanje okvare pa je stalo 447 tisoč tolarjev. Drugi poki cevi niso naredili tolikšne škode.

Za letošnje tako pogoste okvare cevovodov komunalci navajajo več razlogov. Svoje je seveda prispevala suša, zaradi katere je prihajalo do krčenja in posedanja zemlje. Bila je toliko bolj usodna, ker je bilo omrežje slabo grajeno, z napakami. O tem komunalci govorijo na osnovi analize okvar v preteklem desetletju, v katerem so odpravljali nadpovprečno veliko število lomov na cevovodih,

zgrajenih v osemdesetih letih. Takrat so krajevne skupnosti in ljudje hoteli oskrbovati naselja s pitno vodo iz javnih vodovodov, stroka pa temu ni sledila. Marsikakšen vodovod je bil zgrajen brez pravih projektov, brez strokovnih izvajalcev in brez strokovnega nadzora, tehnično in sanitarno zelo pomanjkljivo. Salonitnih cevi na primer pred 20 leti niso pravilno položili, saj so ponekod kar na kamnu, sedaj pa so zaradi posedanja terena in pritiska vode pokale. Svoje prispevajo večkratni posegi na cevovod, tudi planirani, ki "utrjujejo" material. Posebno občutljiv je ravno salonit. Posledice so znane. Načrtno so komunalci v zadnjih dveh letih zamenjali letno okrog 5 kilometrov dotrajanih vodovodnih cevi. Glede na iztrošenost cevovodov bi jih morali vsaj trikrat toliko. Ne le zaradi možnosti ponovitve letošnjega izjemnega poletja imajo v Komunali plan dolgoročnih ukrepov za izboljšanje stanja. Na prvo mesto so postavili neprekinjeno zamenjavanje dotrajane omrežja in strojne opreme. Načrtujejo nadaljnje geološke raziskave za pridobivanje novih kvalitativnih virov pitne vode. Na sistemih, kjer neprimernih voda ni možno zamenjati s kvalitetnejšimi, naj bi zgradili čistilne naprave. Načrtujejo tudi razvoj procesnega vodenja vodovodnih sistemov, kvalitetne projekte za nove investicije z upoštevanjem vseh tehnoloških spoznanj, dodatno strokovno usposabljanje delavcev itd. Načrt ukrepanja so že potrdili v novomeški občinski vladi. Izvedba pa bo seveda odvisna od denarja, ki ga je sedaj mnogo premalo. Čeprav se ljudje hudujejo nad ceno vode, ki je praktično edini vir tudi za ta dela, Komunala v vodooskrbi večino let v zadnjem desetletju beleži rdeče številke.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

Stara Metlika v Drobničevih pričevanjih

Ivan Drobnič

Letos, 28. avgusta, je potekalo dvajset let od smrti Ivana Drobniča. Takrat se je utrnilo življenje markantnega moža, ki je več kot šestdeset let oživil metliške ulice in trge. Bil je človek, umiren, preudaren, kakršnega so ljudje v njegovih zrelih letih videvali na službenih poteh ali za pisalno mizo, na igorskem ali pevskem odru, pa pri različnih javnih zadolžitvah in ne nazadnje kot kapelnika metliške mestne godbe z mogočno dirigentsko palico v roki... Vedno pa dobrodušnega, uglasjenega, s prirazjano besedo za vsakega, ki je potreboval njegov nasvet in pomoč.

Pa Drobnič niti ni bil Belokranjec. V Rumanji vasi ob zeleni Krki mu je leta 1884 stekla zibel. In začela se je njegova življenska pot, pravzaprav kar preprosta. V Novem mestu je obiskoval osnovno in obrtnonadaljevalno šolo. Očim ga je namenil za obrtnika, vendar se je potem, ko je v Trstu odslužil triletni vojaški rok, sam odločil drugače. Zaprošil je za službo sluga na sodišču in bil je sprejet. Začel je prav od kraja: sprva je bil »kerkermajster« ječar, potem pa je počasi napredoval do vodje zemljiške knjige. K temu je pripomogla njegova naravna bistrost, predvsem pa njegova čedna, kaligrafična pisava. Pot ga je skozi službe vodila v Mokronog, nato v Kostanjevico na Krki pa v Senožeče, od koder je prišel v Metliko in tu ostal do smrti. Ugasnil je 28. avgusta 1972 v svojem 89. letu, potem ko je z izjemno zadnjih mesecev, ko je bil zavoljo amputacije noge priklenjen na bolniški voziček, ostal telesno in duševno prožen in svež.

Tako je Drobnič v Metliki našel svoj drugi dom, se oženil in ustvaril družino. Beli krajini je ostal zvest do konca, posvetil ji je svoje moči in sposobnosti.

Sledovi Drobničevega dela se namreč niso zarisali samo v njegovem poklicu, temveč tudi na mnogih področjih javnega življenja. Njegovo ime je zapisano v nekdanji metliški čitalnici, kjer je deloval kot pevec, igralec, režiser in zadnji predsednik tega društva, zapisano je pri Sokolu in gasilcih pa v analih metliške mestne godbe, kjer je skoraj petdeset let delal kot godbenik in kapelnik. In ostalo je Drobničevo ime v različnih javnih zadolžitvah, predvsem pa v Belokranjskem muzeju, kjer je po upokojitvi leta 1955 prevzel mesto honorarnega arhivarja in tu delal do zadnjih mesecev pred svojo smrtjo.

Tu sta nastali Drobničevi zajeti rokopisni kroniki o metliškem gasilstvu in domači mestni godbi, tu so pod njegovo roko zrasli debeli zvezki regostov metliškega mestnega arhiva, tu je Drobnič napravil nešteto zapisov, vodil obiskovalce po zbirkah, zbiral in popisoval muzealije, bil navzoč povsod, kjer je bilo potrebno, in tako postal nepogrešljiv član takratne majhne muzejske družine. Naj omenimo, da je tu in tam kaj malega objavil tudi v Dolenjskem listu, da pa je ob 90-letnici metliškega gasilskega društva leta 1959 napisal igrokaz v sedmih slikah »Kako so Metličani ustanavljali požarno brambo«. To igro so domačini, predvsem gasilci, ob 100-letnici društva še dvakrat ponovili.

Drobnič je do zadnjega ohranil izreden spomin, bil je živa kronika starih časov in je škoda, da ni po njem ostalo kaj več zapisanega. Naj zato z magnetofonskega traku in osebnih razgovorov z njim pozvemo podobo Metlike in njenih ljudi, kakršni so se mu razkrili, ko je prvič prišel v to mesto. Tako je pripovedoval:

Ko sem bil poleti 1909. leta iz Senožeč prestavljen v Metliko, sem se semkaj pripeljal s postiljonsko pošto, ki jo je vozil stari Matiček. Ta je kasneje, ko je leta 1914 stekla belokranjska železnica, iz obupa skočil v Kolpo, ker je izgubil službo postiljonskega poštarja.

Bila pa je takrat Metlika vsa drugačna, kot je danes. Predvsem hiše, ceste, meščani... Ne vem,

kako to, da sem mislil, da leži to mesto bolj v ravni. Pa sem bil prav presenečen. Razbignana je, skoraj bi rekel, da leži v nadstropjih. Dolinski svet ob potoku Obrhu, glavna cesta ob nekdanji strugi Bojice, trije trgi nad njo, še više Hrib in nad njim še vinorodna Veselica. Kar štiri nadstropja, če imamo svet ob Obrhu za prtljivo.

Začudili pa so me tudi ljudje, ki so bili prijazni, mehki, iskreni. Moški so me ob prihodu kar naprej pozdravljali, ženske pa so bile bolj plašne, zadržane. Na sodišču so me prav tako prijazno sprejeli, čeprav sem bil samo kerkermajster. Zlasti predsednik sodišča dr. Vladimir Förster, sin skladatelja Antona Försterja, ki je komponiral Gorenjskega slavčka, mi je bil naklonjen. Bil je ljubezven gospod, ki me je tudi kasneje spodbujal, da sem napravil potrebne skušnje in kmalu napredoval od ječarja do pisarniškega pripravnika.

Ob mojem prihodu je bil skoraj vsak meščan – razen redkih uradnikov – hkrati še kmet ali obrtnik, krčmar, trgovec ali kaj podobnega. Ker je zlati tistim, ki so imeli zemljo, primanjkovalo gnoja, so v pozni jeseni v mestu po nekaterih stranskih ulicah na debelo nastali smrekovih vej in praproti pa tudi slame. Tako se je čez zimo, ko je po nastanem gazila živina in so vozili vozovi, naredil gnoj. Tega so potem spomlad postrgali in odpeljali na njive. Pa ne samo živina, marsikatero prase se je sprehajalo po cesti pa tudi kokoši in race so bile več na trgih in ulicah kot pa v kurjih.

Prav lepega videza torej takrat mesto ni imelo. Bilo je sicer nekaj večjih zidanih hiš, tako občinska ali mestna hiša, lekarna, nova dvanadstropna ljudska šola. Lepa je bila tudi Guštinova hiša na Spodnjem trgu pa hotel »Pri soncu« na Dragah in Hranilovičeva hiša na Strnišču, v kateri je bil drugi hotel »Pri zlati kroni«. Pa to sta bili bolj gostilni, v katerih je popotni lahko našel tudi prenočišče. Kakih posebnih ugodnosti v njih ni bilo, saj Metlika takrat še ni imela vodovoda. V glavnem pa so bile meščanske hiše nizke, prav mnoge križe z lesenimi škodlami in celo s slamo.

Seveda takrat v Metliki tudi še ni bilo elektrike. Ljudje so si svetili s svečami, oljenkami in petrolejkami. Za javno razsvetljavo je bilo na voljo 22 cestnih svetilk, ki so bile pritrjene na vogalih hiš ali pa ob cesti na hrastovih stebrih. Zanje je skrbel svetilničar ali lampist, ki je vsako jutro pobral dogore-

le luči. Nato jih v mestni hiši očistil, nalil petroleja, v mraku pa spet raznesel po Metliki in jih prižgal. Pri tem je nosil s seboj lestev in desko z locnjem, na kateri so bile nameščene svetilke.

Moram še povedati, da so se skoraj pred vsako hišo dvigale cele skladovalnice drv, ki so jih čez leto počasi žagalni in cepili, seveda vse na roko, in jih potem nosili v veže ali kuhinje.

Tudi z vodo, kot sem že omenil, so bile težave. Mesto je sicer imelo na trgu pod gradom svoj vodnjak, ki je bil globok skoraj dvajset metrov, vendar je ročna črpalka slabo delala in so zato ljudje hodili po vodo na izvir Suhorja, v glavnem pa na Obrh, kjer so ženske tudi prale in so napajali živino. Le redke hiše so namreč imele svoje vodnjake, predvsem tiste ob glavni cesti na Dragah, kjer je bil svet nižji in se je bilo lažje dokopati do vode.

Sicer pa so si nekatere ženske služile nalahke kruh s tem, da so v škafu na glavi nosile vodo iz Obrha. Po strmem bregu, včasih po cel dan. Tako je Bara Jurčičina, ki so ji rekli kar »vaserlajtunga«, zaslužila krajcar za škafo vode. Kasneje je ceno dvignila na dva krajcarja, pa ji še zmerom ni bil trud zadosti plačan. Težko je bilo takrat za denar!

Vode kot pijačo pa Metličani niso preveč cenili, saj je mesto, ki je takrat štelo kakih 1200 prebivalcev, imelo kar 26 gostiln, krčem in vinočev. K temu moramo pršteati še zidanico in hiše na vinorodni Veselici in po okoliških gričih. Res, vinske žezje se meščanom ni bilo treba bati. So pa bile vinske letine tistikrat v resnici zelo dobre.

Rečem tudi lahko, da je vino precej pripomoglo, da se je v mestu razvilo živahno družabno življenje. Skozi vse leto so se vrstila srečanja in prireditve. Naj se nekaterih spominim. Že pred novim letom, takoj po božiču, so se začeli po metliških gostilnah »hausballi« oziroma hišni plesi, ki so trajali do pustne nedelje. Vmes je bila na svečnico Vodnikova svečanost, potem pa so sledili debeli četrtki in pustni torek, vuzemski ponedeljek, jurjevo, florijanovo, telovo, križje, kresovanje, v avgustu cesarjev rojstni dan in nato v oktobru še njegov god. V novembru smo dočakali martinovo in Katarinin

Metliški motiv iz začetka tega stoletja; trgovina naproti Muchove hiše.

večer, v decembru pa še miklavževo, štefanovo in silvestrovo. Vmes pa so bile seveda proslave in nastopi narodne čitalnice, sokolov in orlov, gasilcev, godbe, godalnega orkestra in še drugih. Tudi imenitnih godovanj in porok ni manjkalo pa gostovanj Hrvatov, zlasti Karlovčanov. Vsega je bilo in ničesar nisimo pogršali.

Veliko takih imenovanih boljših meščanov se je ukvarjalo tudi z lovom in v okolici so prirejali pravne pogone na divjačino. Ali pa so hodili jeseni v Mestni log na limanice lovit šoje. Tudi mnoge ribe, zlasti ščuke in somi, so se iz Kolpe in Lahinje dostikrat preselile v metliške ponve.

Da ni bilo v mestu predolgočasno, je poskrbela še postiljonska pošta, ki je prevajala ljudi in novice. V Novo mesto sta vozila dva poštna vozova in se od tam tudi vračala. V Metliki se je namreč zbirala pošta iz Črnomlja, Semiča in Karlovca in so jo potem od tod odpravljali v Novo mesto. Na takšem poštnem vozju je bilo prostora za pet potnikov ali pasažirjev, kot smo jim takrat rekli. Vozil pa je postiljon, ki je skozi vasi trobil na poštni rog, da so ljudje lahko oddali manjše pošiljke, ki jih je potem sprotil spravljaj v torbo. Sicer pa je imel na skrbi paketne, pisemske in denarne pošiljke. Slednje je hranil v zaklenjeni blagajni, pritrjeni na voz. Za vožnjo do Novega mesta je moral potnik plačati goldinar in 75 krajcarjev.

Za prevoze so v Metliki skrbeli tudi nekateri zasebni prevozniki, ki so imeli kočijo s platineno streho ali pozimi primerne sani. Njihova vožnja je bila seveda dražja in hitrejša, vendar je do Novega mesta še zmerom trajala tri ure, stala pa je tri goldinarje ali še kaj več. S tako kočijo se je na primer za praznike vozil v Ljubljano naš predsednik dr. Förster. Do Novega mesta s kočijo oziroma sanmi, naprej v Ljubljano pa z vlakom. Tako je pred božičem že pred osmo uro razpoložen prišel v pisarno, voščil vsem uslužbencem lepe praznike in novo leto, meni pa še naročil: »Gospod Drobnič, o pol enajstih zaprite in pojdite vsi domov! Zdaj so prazniki!«

Naj omenim, da je bila v začetku tega stoletja v Metliki še živa cela vrsta obrti, od katerih so mnoge izginile ali pa od njih životarjijo le redki ostanki. Tako so ob mojem prihodu v Metliko tkali platno v najmanj desetih hišah. Zelo znana je bila Ramutova »velika tkalčija« na Hribu, kjer so delali trije bratje. Zadnji metliški tkalec pa je bil Jože Vrtičič, ki je prenehal s tkanjem, ko mu je ustaška granata z onstran Kolpe leta 1943 zažgala pod. Takrat so v njem zgorele tudi njegove statve. Vrtičiču smo tudi še pred zadnjo vojno naročili, da je natak platno za hlače naših godbenikov, medtem ko smo imeli sukniče iz kupljenega modrega blaga.

Kot ni danes v mestu tkalcev, tako tudi ni nekdanjih strojarjev, krznarjev, svečarjev, lecionarjev, sifonarja... Padarja in ranocelnika sta zamenjala apotekar in zdravnik, prejšnje kolarje, kovače in ključavničarje pa razni mehaniki. Celo čevljarja je izpodril nekakšen »obuvalni tehnik«. Podobno imamo namesto starih poštenih gostiln in krčem razne bifeje in kafiče. Celu o nekaterih bistrih govorijo. Kaj hočemo, ljudje zmerom želijo nekaj novega.

Tako! Vse to je povedal stari Ivan Drobnič. Zanimivo ga je bilo poslušati. Le škoda, da ni tega in še marsičesa drugega tudi zapisal.

JOŽE DULAR

naše korenine

Na kruhu zrasla kmetija

Oktober triinštridesetega leta je bilo. Pri Draganovih na Obrhu so orali. Žeza je bila ob težkem delu velika in mati Francka je poprijela za ročice pluga, medtem ko je oče stopil domov po pijačo. Ko se je vračal, je v daljavi zagledal može v uniformah, ki so se v strelcih bližali vasi. K očem je dvignil doma narejeni daljnogled in jih opazoval. Približali so se že na lučaj, ko so ga opazili. Nekaj so mu kričali. Verjetno so mu vpili, naj stoji, a on je razumel, da mu kličejo, naj beži. Stekel je proti domu in trenutek zatem so za njim zaropotali strelci. Osemletna hčerka Štefka je ravno takrat v hiši pitala šestmesečnega brata Tončka. Ko so se oglasili strelci, ga je spustila iz rok in planila k oknu. Videla je očeta, kako se je opotekel in padel v jarek. Krj je popila sveže brazde.

Štefka je danes, skoraj petdeset let pozneje, upokojenka v Družinski vasi. Mati Francka živi pri njej in bo ta mesec dopolnila že tridevetdeseto. Sin Tonček je zrasel v Toneta in živi v Nemčiji, Ivan je ostal doma na kmetiji, Martin pa živi v Ljubljani. Francka in Štefka se spominjata, kako težko je bilo po izgubi očeta. Bil je res nenadomestljiv, kajti bil je mojster za vse. Čeprav samouk se je s pametjo, iznajdljivostjo in ročnostjo lotil vsakega dela. Bil je kovač, urar, popravljaj je puške, izdeloval nože, daljnogled, mizaril je in zidaril, poleg tega pa je popravljaj citre in znal nanje tudi prav lepo zaigrati. Deset dni potem, ko so ga Nemci na njivi prestrelili,

je v bolnici umrl in Francki zapustil štiri nepreskrbljene otroke. No, resda je bila Francka dela vajena še od mladih nog, a samo s kmetovanjem je bilo iz tistih kamnitih rebri težko izpuliti kruh za štiri mlada usta, zlasti ker je bilo težko tudi drugod naokoli. Jeseni je prodajala sadje, jabolka, hruške in grozdje, tako da je za silo shajala, spomladi pa je bila trda. Ko je nekoč poleti prišel davkar, da bi zarubil zadnjo kravo iz hleva, ga je Francka prosila: »Počakajte, da bodo hruške zrele, pa vam bo hčerka prinesla denar.« Možakar je malo pomislil in res se enkrat odložil plačilo. Tako je z veliko truda in malo tudi s pomočjo Zveze borcev Francka otroke le spravila pokonci. Kljub visoki starosti Francka pri branju nikoli ne uporablja očal, še vedno pa za moč spije kak kozarec vina.

»Ne delam pa nič več. Sem dala pos nazaj,« se pošali Francka. »Ko sem začela pisike po štedilniku prevračati, sem videla, da je čas, da odneham.« Pri tridevetdesetih je za to verjetno res že čas. Franckini spomini so namreč polni samega dela. Začelo se je pri Mirtkovih v Srednjem Grčevju, kjer se je rodila 19. oktobra 1899. Sedem otrok je bilo v družini in čim je bil mladi hrbet dovolj

Tridevetdesetletna Francka Dragan

močan, že so nanj optali koš. S košem na hrstu so takrat prenašali vse: krmo za živino, pridelek z njiv in gnoj v vinograd. Kar pošteno si je Francka ogulila ramena in kolena po tistih strmih. Odrasli so hodili na dneve, največ v hmeljniške in starogradske vinograde, za otroke pa je bilo dela dovolj doma. Hudo pa so morali poprijeti tudi med prvo svetovno vojno, ko je bila večina mlajših moških na fronti. Francka se dobro spominja tistih časov, ko so otroci orali z junci in jo je premetavalo po brazdah, ker so bile njene roke še preslabotne, da bi plug obdržale čvrsto v zemlji.

Vojna tudi Franckinim bratom ni prižanek. Brat Alojz jo je skupil v noge nekje v Galiciji. Prišel je domov in rana, v kateri je tičal šrapnel, se nikakor ni hotela zaceliti. Sele v dunajski bolnišnici so mu nogo za silo pozdravili, a je ostal šepast za vse življenje. Postal je skrbnik vinogradov na Starem gradu. Jernejča so ujeli Rusi. Vse do dvajsetega leta so domači poizvedovali za njim in ga iskali, potem pa se je vendarle vrnil živ in zdrav. Brat Tone je po vojni odšel na delo v Francijo, a se je pozneje z družino vrnil domov, France, ki je odšel v Ameriko, pa je tam tudi umrl. Kar enajst otrok je imel. Lahko rečemo, da je Franckino sorodstvo obšlo in poselilo kar lep kos sveta. Od bratov in sester je živa le še enajst let mlajša Rezka iz Žalovč.

Glava družine v Srednjem Grčevju je bila Franckina mati. Ta neudarna ženica je bila izvrstna kuharica. V krušni peči je spekla daleč naokoli poznan okusen kruh. Pekla je in prodajala, zaslužek pa porabila za nakup zemlje. Tako je zrasla kar lepa kmetija, saj sta z možem, ki je bil prej kmečki hlapec, začela tako rekoč iz nič. Kuharske veščine so v rodu čislane še danes. Tudi Štefka, vnučinja tiste skrbne ženičke, ki je s peko kruha držala hišo pokonci, je daleč naokoli poznana kot dobra kuharica in na marsikateri ohceti so se že poslaskali z dobrotami, ki jih je pripravila ona.

TONE JAKŠE

duše vračale v močvirja. SLAVKO DOKL

**NAGRADA V STRAŽO IN
SMLEDNIK**

Žreb je zmed reševalcev 38. nagradne križanke izbral JOŽICO FRANKO iz Straže in FRANCA BRDNIKA iz Smlednika. Frankovi je pripadla denarna nagrada 2.000 tolarjev, Brdnik pa bo prejel knjižno nagrado. Nagradjencema čestitam. Dobitnico denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMŠO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranišne knjižice, da ji bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali. Rešite današnja križanka in rešitve pošljite najkasneje do 18. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 40! Ovojnico brez poštne znamke lahko osebnoma oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo, kjer ima uredništvo svoje prostore.

**REŠITEV 38. NAGRADNE
KRIŽANKE**

Pravilna rešitev 37. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PLSAŠ, LDS, REBER, OUT, OTO, VESNA, JANTAR, AN, TEKMOVANJE, ORK, ANETO, KARATE, KNOSOS, ANAS, SLAJ, ORO, LIŠANKA, EKRRAN, IME, OISE, VODA, NAV, SMOD, AGAR.

prgišče misli

Sprememba glasbe v hrup je planetarni proces, s katerim stopa človeštvo v zgodovinsko obdobje totalne gradote.
M. KUNDERA
Politika je bila pri nas vedno vlačuga.
L. UDE
Družabno uživanje opojnih pijač je opor-
tunizem, torej tiha kapitulacija pred obstoječimi
razmerami.
J. JAKOPIČ
Če se v medčloveških razmerjih čedalje bolj
uveljavlja nekakšna spakedranščina, smo tega
krivi mi sami, ker ne spoštujemo več svojega
 jezika, običajev in kulturnih tradicij.
B. ŠTIH

nagradna križanka 40

DL	PRELITJE	CELOTNI POSNETEK PRI FILMU	IZDEVALCI VIOLIN IZ CREMONE	AVTOR: JOŽE UDIR	KRAVICA	KEM. SIMBOL ZA NATRIJ	NEUMNEŽ	BOMBAŽNA TKANINA	GOROVJE V BURMI (RAGAING TAING)
EGIPT. STVARNIK SVETA				MODRILO					
CIGAN				DROZG PRVI PAPEŽ					
DEL POTI						KRILLO RIM. LEGIJE			
LONDON-SKA GALERIJA JAMA					KONIČAST VRH NALEPKA				
						AVT. OZNAKA KARLOVCA			
						JEZERO V JV AFRIKI			
DL	ZRAŠČENOST	TERMIN	MESTO V S. FRANCJI	AFRIŠKA ANTILOPA	OSNOVNA RESEDA	KRAŠKA PLANOTA V BOSNI			
ZLATNIK				MORSKA RIBICA				SVETA GORA	DEL PRSTA
VRSTA VINA				JAP. BOG Z LISIČJO GLAVO					
SKALNJAK					SLOV. PISATELJ (KUMBATOVIC)				
IZLOČEK USTNIH ZLEZ					MUZA LJUBEZEN. PESNIŠTVA				
TESARSKI POKLIC				ŽENSKI GLAS				SPOSOBNOST VOHANJA	
				AMERIŠKA PROFESIONALNA KOŠARKARSKA LIGA					OTOK PRI ZADRU

**K
praktični KRIŽ
A
Ž**

**Moška
ženska obleka**

O kostimu, ki ima pomembno mesto tudi v letošnji jesensko-zimski sezoni, smo že pisali. Posebno nepogrešljiv je v garderobi zaposlenih poslovnih žensk. Kot že običajno so jo modni ustvarjalci tudi letos oblekli po moško, v strogem možgastem stilu Marlene Dietrich iz časov Plavega angela. Posebej stroge v tej možko-ženski modi so črte, tanke kot rezanci, a povsem razvidne. Črtaste moške obleke za ženske so večinoma sive, včasih črne in sem in tja tudi temno vinskordede barve. Dolge hlače lahko zamenja krilo ali krajše hlače, a vtis ni nič manj strog, resen. K takšnemu kostimu gre skoraj obvezno bela bluza, ki je v letošnji modi nasploh zelo v čislih. Lahko je preprosto asketska ali romantična. Tudi kakšno kravato ali nekaj njej podobnega, zavezane okrog vratu, se bo spet dalo videti.

Hišna goba

Če se začno leseni konstrukcijski deli zgradbe drobiti, ko v les potisnemo rezilo noža, ali če razpada na kockice in se na njem pojavijo plelesen, je to že zadostno znamenje, da imate v hiši hišna goba. Sicer pa je še nekaj znamenj za to nadlogo. Na primer les, preveličen z gostimi posušeni dišavnih zelišč. Žemlja namočimo, čebulo pa olupimo in narežemo. Mleto meso zmešamo s čebulo, ozetlo žemljo in jajci, začimimo s soljo, poprom in sladko papriko in pregnetemo. Dno pomaščene in z drobtinami potresenega škatlastega modela (25 cm) pokrijemo s polovico testa. Olupimo jajca, jih porazdelimo po mesu, prekrijemo s preostalim mesnim testom, postavimo v segreto pečico in pečemo dobro uro pri 175 stopinj Celzija. Pečenko zvrnemo iz modela in jo okrasimo s poprovimi zrni in dišavnicami.

**Sesekljana
pečenka z
jajčnim nadevom**

Potrebujemo 1 staro žemljo, 1 čebulo, 1kg zmelega mesa, 2 jajci, sol, poper, sladko papriko, 10g kuhana jajca, 1 žličko poprovih zrn, 1 žličko posušeni dišavnih zelišč. Žemljo namočimo, čebulo pa olupimo in narežemo. Mleto meso zmešamo s čebulo, ozetlo žemljo in jajci, začimimo s soljo, poprom in sladko papriko in pregnetemo. Dno pomaščene in z drobtinami potresenega škatlastega modela (25 cm) pokrijemo s polovico testa. Olupimo jajca, jih porazdelimo po mesu, prekrijemo s preostalim mesnim testom, postavimo v segreto pečico in pečemo dobro uro pri 175 stopinj Celzija. Pečenko zvrnemo iz modela in jo okrasimo s poprovimi zrni in dišavnicami.

Oblistanje

Pogoste se pri rastlinah srečujemo s pojavom, imenovanim oblitanje. Ponavadi gre za čisto zdrave liste, ki jih rastlina odvzre. Ako rumeni in odpade le posamezen list, je to lahko čisto naraven pojav, zaradi česar se nam ni potrebno vznemirjati, če pa jih odpade več, pa je to že lahko znak, da za rastlino nekaj ni v redu. Vzrokov je več. Če rastlino prenesemo v klet na zimovanje, zgubijo del listov, ki se pozneje v celoti obrastejo. Liste rumeni in odpada ob presušitvi koreninske grude. Če iz temnega kota prenesemo rastlino na svetlobo, se lahko zgodi, da bo nekaj listov porumenovalo in odpadlo, rastlini pa škodijo tudi nagli temperaturni šoki, kar se zlasti pogosto dogaja, če stoji na prepihu.

**Teden prometne
varnosti**

Prišel se je mednarodni teden varnosti, ki je že drugo leto zapored posvečen predvsem varnosti otrok na cesti z vsjo upravičenostjo, če vemo, da je samo v osmih mesecih letos izgubilo življenje v prometnih nesrečah že trideset otrok, še več pa jih je bilo poškodovanih. Začela pa se je tudi jesen, ki po dolgem in suhem poletju terja od voznika še posebno pozornost: ceste so namreč mokre ter spolzke in vse bolj je temno. Nič napak ne bomo storili, če bomo s prižganimi lučmi vozili cel dan. Avtomobil s prižganimi žarometi je tudi podnevi bolj opazen za vse ostale udeležence v prometu. Nekateri države, na primer skandinavske, imajo vožnjo s prižganimi žarometi že uzakonjeno.

zdravnik razlaga 2

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda:

Droge in mladi

Preokupiranost z drogo lahko preide v pretirano uživanje drog, prehajanje na nevarnejša sredstva, spremembe v življenjskem slogu in vrednotah. Temu se pridruži nezainteresiranost za miselno oziroma intelektualno delo ter popolno pomanjkanje motiva za kakršno koli ustvarjalno dejavnost. Stopnjujejo se škodljive posledice uživanja drog na telesnem, čustvenem in socialnem področju. V fazi odvisnosti zasvojeni ne potrebuje droge le duševno, ampak tudi telesno. To se pokaže v različnih mučnih položajih in neprijetnih znakih abstinence krize, če drogo preneha jemati. Ta potek je lahko različno hiter ter različno opazen. Na srečo se večina mladostnikov ustavi še ob pravem času. Število tistih, ki drogo poskusijo, pa jo opustijo, je bistveno večje od tistih, ki drogo vključijo v svoje življenje. Tudi za mnoge, ki drogo večkrat zaužijejo v okoliščinah današnjega slova zabave, droga nikoli ne dobi tolikšne privlačnosti, da bi postali zasvojeni z njo. To so dejstva, ki jih moramo vedeti.

**Število tistih, ki drogo
poskusijo, pa jo opustijo,
je bistveno večje od
tistih, ki drogo vključijo
v svoje življenje.**

**Tveganja, ki jih prinaša zloraba
droge**

Posledice učinkovanja drog se kažejo na področju telesnega, duševnega in socialnega razvoja mladostnika. Nenadne nevarnosti, kot so zastrupitve zaradi predoziranja, različne nezgode v času delovanja droge ali zapleti pri duševnem funkcioniranju (na primer samoposkodbe, nelagodnost ali različni konflikti z drugimi), lahko sledijo že enkratnemu zaužitju droge. Rednejša zloraba povečuje ta tveganja, ki se jim pridružijo še tista, ki so za mladostnikov razvoj bolj dolgoročna in usodna: trajnejše čustvene motnje, padec intelektualnih sposobnosti, oddaljevanje od kroga ustvarjalnih vrstnikov in znižanje samopoštovanja, da o izstopenju iz procesa izobraževanja in slabšanju telesne odpornosti sploh ne govorimo. Rizičnost zlorabe drog ne določa le sama nevarnost določene droge, pač pa ob tem še splet vseh osebnostnih in socialnih dejavnikov. Tako so posebno rizični zelo mladi uživatelci drog, tisti prav na začetku mladosti, ki jih je žal tudi pri nas vedno več. Njihov razvijajoči

se organizem je namreč za vsa kemična sredstva še posebej občutljiv. Tudi vpliv droge na njihovo še ne oblikovano osebnost je nedvomno posebno ogrožajoč. Zloraba droge, vedenja in način življenja, ki se z njo povezuje, zavrejo razvoj mnogih duševnih funkcij, ki vodijo k oblikovanju zrele osebnosti. Mladim zelo manjka tudi pozitivnih izkušenj z lastnimi prizadevanji, ki so edina pot do zdrave samozavesti. Tudi z ljudmi v svojem bližnjem okolju so ti zgodnji mladostniki v še ne oblikovanih odnosih, ki jih problemi in nesoglasja, v katere prihajajo v zvezi z drogiranjem, še bolj razušijo.

Na sploh je pomanjkanje pozitivnih, torej dobrih izkušenj in spodbud pomemben dejavnik tveganja, ne glede na starost uživalca drog. Tako pomanjkanje ustvarja večjo ranljivost predvsem zaradi mladostnikovega nizkega samopoštovanja. Pozitivna predstava o sebi namreč zagotavlja tisto notranjo trdnost, zaradi katere se je lažje upreti pritisku vrstnikov in zaradi katere izkušnje z drogo niso niti privlačne niti potrebne. Zloraba drog tudi bolj ogroža tiste mladostnike, ki niso vključeni v aktivnosti, ob katerih bi se znali zdravo sprostiti, se zabavati in uživati zadoščenje v lastnem prizadevanju. Tako so prikrajšani tudi za stike z vrstniki, ki bi jim ob skupnih doživetjih dajali občutek pripadnosti ter lastne vrednosti. Zaradi osamljenosti, odrinjenosti in učnega nezadovoljstva s samim seboj se ti mladostniki še pogosteje zatekajo k drogi kot vstopnici v nezahtevno družbo.

Kadar za mladostnika pomembne osebe v življenju (predvsem starši, sorodniki, učitelji) postanejo depresivne, lahko to kažejo kot razdražljivost, bojazen, strah, žalost ali jezo. Takrat so lahko prav neprijetni, posebno do mlajših. Mladostniki pa reagirajo na take občutke odraslih prav tako z depresivnimi reakcijami. Poistovetijo se namreč z občutki obupa odraslih, čeprav slednji mislijo, da svoje občutke lahko skrivajo. Otroci oziroma mladostniki so ranljivi prav zaradi svoje naravne odvisnosti in ker so še vedno v procesu poistovetenja z odraslimi.

zanimivosti iz sveta

Je to še vino?

Treznost je lepa čednost, a vino je le pijača, ki je ne gre kar tako zavreči, zato se nekateri sprašujejo, kako združiti uživanje vina in treznost. Odgovor je preprost: vino brez alkohola. Le malo je proizvajalcev vin, ki so poskusili pridelati vino brez alkohola, zvečine so takšni poskusi propadli. Pred tremi leti pa se je stvar spremenila. Velikima vinskima pridelovalcema Millerju in Anheuser-Bushu je uspelo prodreti z brezalkoholnim vinom. Prodaja je do letos porasla za 150 odstotkov. Njima je lani sledilo še kalifornijsko podjetje Sutter Home, ki je poslalo na trg 75.000 sodov brezalkoholnega zinfandela in šardoneja, od katerih človek ne dobi mehkih nog, okus, cvetico in ostalo, kar daje vinu žlahtnost, pa naj bi ohranila. Zasluga za to gre novemu tehnološkemu postopku odstranjevanja alkohola. Za vrhunski ljubitelje žlahtnih vin so takšni poskusi navadni "heci". "To ni nikakršno vino," pravijo, vendar pa so mnogi drugačnega mnenja. Splošna usmeritev časa je k bolj zdravemu načinu življenja in sem gotovo sodi tudi previdno ravnanje z alkoholom. Vino kot naravna pijača je v tem pogledu zaželeno, odveč pa je alkohol. Z novim vinom teh težav ni. Potrošnikov brezalkoholnega vina je veliko, pridelovalci pa računajo predvsem na nosečnice, na tiste, ki hušajo, saj ima brezalkoholno vino precej manj kalorij, na poklicne voznike, poslovneže, pilote in na druge poklice, kjer mora biti glava povsem trezna, družabne navade pa terjajo kozarček. Po brezalkoholnem vinu naj bi segli tudi pripadniki verstev, ki prepovedujejo uživanje alkohola. Vino kot popestritev obeda in družabna pijača tako ostaja, pijačnosti in mačka naslednji dan pa ni.

**Sam svoj
laborant**

Imate težave s holesterolom v krvi? Veliko ljudi je, ki na to vprašanje odgovorijo pritrdilno. Zanje je pomembno, da redno merijo, kakšno je stanje, in so zato stalni gostje v zdravniških laboratorijih, kjer jim odvzamejo kri, potem pa traja več dni, predno so narejeni izvidi. Poslej bodo lahko ljudje, ki morajo paziti na holesterol v krvi, te teste opravili kar sami. Ameriško podjetje ChemTrak je namreč izdelalo prirodno napravico, ki omogoča uporabniku, da si doma natančno izmeri količino holesterola v krvi. Naprava, ki se imenuje AccuMeter, je že naprodaj v ZDA in drugih državah sveta, nam pa je najbližje dostopna v Italiji. Kot zatrjuje proizvajalec, so meritve z AccuMetrom zelo natančne in dosegajo 97 odst. natančnosti laboratorijskih. Ves test traja le četr ure. Uporabnik se z iglo, ki je napravi priložena, piči v prst, kane dve do tri kapljice

krvi na vrh naprave in počaka 10 do 12 minut, nakar se na lestvici izpiše količina holesterola v krvi. Naprava ne analizira posebej tako imenovanega "dobrega" in "slabega" holesterola, marveč izmeri količino vsega holesterola.

Knjige, zbogom?

Gutenbergova iznajdba tiska je pol tisočletja omogočala človeku, da je posredoval svoja spoznanja in izkušnje drugemu s pomočjo tiskane besede oziroma knjige. S pojavom elektronske so nekateri tehnološki preroki napovedali konec obdobja tiska in začetek obdobja elektronskih medijev. Prerokbe so se hitro uresničile: radio, televizija, plošče, kasete, video in računalniki so že del našega vsakdanjika in ogromno informacij shranjujemo in posredujemo prek njih. Še najdlje sta se elektronskemu pritisku upirala knjiga in periodični tisk. Zdaj pa vse kaže, da se tudi ta poslednji obrambni zid Gutenbergove galaksije ruši, elektronske knjige in elektronski časopisi so na pohodu. Če se današnjim srednjim generacijam zdi skoraj krivoverska pomisel, da bi brali Prešerna ali prebrali svojo revijo na zaslonu malega prenosnega računalnika, pa mlade generacije v razvitem svetu to mirno že počnejo. Elektronske knjige in časopisi rastejo kot gobe po dežju. Preprostejšje elektronske naprave za branje so v velikosti žepnega kalkulatorja, zahtevnejše pa so pravi prenosni računalniki. Na enih je mogoče brati le besedila in seveda po mili volji listati in si izbirati želene dele besedila, drugi omogočajo uporabniku tako branje besedila kot prikaz barvnih slik in poslušanje. Lep primer prodora elektronskih knjig je nova enciklopedija, ki jo je na tržišče poslala založba Random House's v knjižni obliki in na kompaktni plošči: prve so prodali 100.000 izvodov, elektronske pa štirikrat več. Enako uspešno se prodajajo tudi druge izdaje elektronskih knjig, naj gre za leposlovje, strokovno ali otroško literaturo. Prednost elektronskih knjig je velika. Zavzemajo izredno malo prostora, običajno gre za disketo ali kompaktno ploščo, z njimi lahko besedilo berete, lahko pa ga tudi poslušate, slike si ogledujete po lastnem izboru, poglavja ali izbrane dele teksta hitro najdete, mogoče si je tudi ogledati kratke filme. Za primer vzemimo, da v elektronski enciklopediji pogledate geslo Mozart. Preberete, kaj piše o njem, ogledate si njegovo podobo, slike iz njegovih oper, nato pa še prisluhnete izbranim odlomkom njegove glasbe.

"Tisk se je razvijal 500 let, mi pa delamo šele nekaj let," pravi Morton David iz elektronske založbe Franklin. V naslednjih nekaj letih bo elektronska knjiga dosegla nove in nove izboljšave, zaradi priročnosti in drugih prednosti pa bo sčasoma potisnila dobro staro knjigo v kot. Povsem izrinila pa je najbrž ne bo nikoli.

FOTO: B. KRIZ

KRIŽI IN ZNAMENJA - Dolenjska pokrajina je polna križev, znamenj, ki so postavljena ob številnih poteh, na samotnih križiščih, ob domačijah in zidanicah. Postavljena so bila iz zaobljube ali zahvale, kot opomin in spomin na prijetne in žalostne dogodke iz vsakodnevnega življenja ljudi. Izdelali so jih domači mizarji in podobarji, zaradi svoje dostokrat kar naivne ekspresivnosti pa so neodtuljivi del pokrajine, saj ji dajejo svojevrsen poudarek. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

IX. Trdinovih kopisikov

Dolenjska lenoba - Peš se ne ljubi ljudem hoditi, zato so ceste tako puste in prazne popotnikov. Na kako božjo pot, na somenj ali na žegnanje gre Dolenec še nekako rad peš, zato ker je v društvu in si obeta spotoma pijačo, če ni groša, ve da bo dobil o takih prilikah tudi zastoj dovolj kupic pri znanjih in prijateljih. Kedar se kdo kam pelje, obesi se mu vse na voz, da je le količkaj izgovora od doma iti. Peš se gre le v največji sili, kedar npr. ni več soli pri hiši etc.

Vino zdravilo za vse boli - O nalezljivi vročici dokazalo se je popolnoma v Mirnoperški župi, da umrjo za njo skoraj le tisti, ki si gase žejo v boleznih s priljubljenim vinom - glavnim lekom za dušne in telesne boli po celem Sloveniji - a vendar ljudi ta očitna in strašna skušnjava ne more izpametovati: pijo ga bolniki vse eno. Družina ve, da bo škodilo ali nihče ne drzne se protiviti zdihovanju bolnikovemu: "Kaj še kaplje vina mi ne privoščiš, da se vsaj malo okrepcam - bog pomagaj - vidim, oh le predobro vidim, da komaj čakate, da bom umrl. Če res umrem, bom zato za vas prosil, da vam bog nebesa da že na tem svetu." O takih in enakih bedah joga cela hiša - kmali seže po polič ali bolnikova žena ali mati - drugi dan o tisti uri pa stoje dostokrat vsi ti preusmiljeni bedaki obupno pri mrtvaškem odru.

Ta čudoviti vodni svet, njegove samosvoje prebivalce in naravne lepote je svet prav spoznal šele v prejšnjem stoletju, ko je po teh krajih hodil in o njih pisal v potopisih, imenovanih Popotovanje po brandenburški marki, nemški pisatelj Theodor Fontane. Mnogi, ki se zdaj podajajo na križarjenje po kanalih, so se odločili za obisk močvirja prav zaradi branja njegovih del in gledajo na naravo okoli sebe skozi njegove slikovite opise. Pravezaprav se od osemnajstega stoletja tukaj ni veliko spremenilo. Stavbe so morda nekoliko večje, nekaj modernih strojev in orodja je prišlo sem za obdelovanje polj, a ulice so kanali, ki jih ni moč asfaltirati in po njih zato še vedno neslišno polzijo le čolni. Hrpane množice zahajajo sem le poleti in čolne spuščajo v močvirje le dopoldne od določene ure, do določene ure pred večerom pa se morajo vsi vrniti. Ob mraku in pozimi močvirje potone v svoj običajni tisočletni molk.

Pisatelj Fontane, čeprav Nemec, pa bi bil verjetno vseeno razočaran, kajti značaj močvirja se kljub vsemu spreminja. Postal je nemška turistična meka, Lužiških Srbov ali Sorbov, kakor jim pravijo Nemci, pa skoraj ni več moč zaslediti. V stoletjih ponemčevanja in medsebojnih združ se je njihovo število stalno zmanjševalo. Svoje je napravila tudi kratika, a kruta Hitlerjeva vladavina. Polne pravice so dobili šele v nekdanji Vzhodni Nemčiji, kjer so jih izrabljali za dokazovanje socialističnega sožitja narodov. A je bilo takrat za povrnitev njihove vitalne moči že precej pozno. Kakorkoli že, jaz sem se od prodajalke spominkov do prodajalke medu in kumaric zaman trudil, da bi od njih slišal eno samo besedo po "sorbisko", jeziku, ki je precej blizu poljščini. Bile so same priseljenke iz drugih krajev Nemčije in jezika avtohtonih prebivalcev niso poznale.

Prav tako kot izginjanje avtohtonega prebivalstva bi moralo pisatelja skrbeti počasno izginjanje močvirja, čigar konec se zdi skorajda neizbežen. Skozi Spreewaldsko močvirje skoraj neopazno počasi teče reka Spreva. Na tej 27 km dolgi poti ima vsega skupaj le štiri metre padea. A njene vode za

napajanje tega prostranega z vodo prepojenega območja ne bi več zadostovale, če ji ne bi pomagal človek. No, človek je z drugimi posegi tudi povzročil upadanje talnice, zato mu

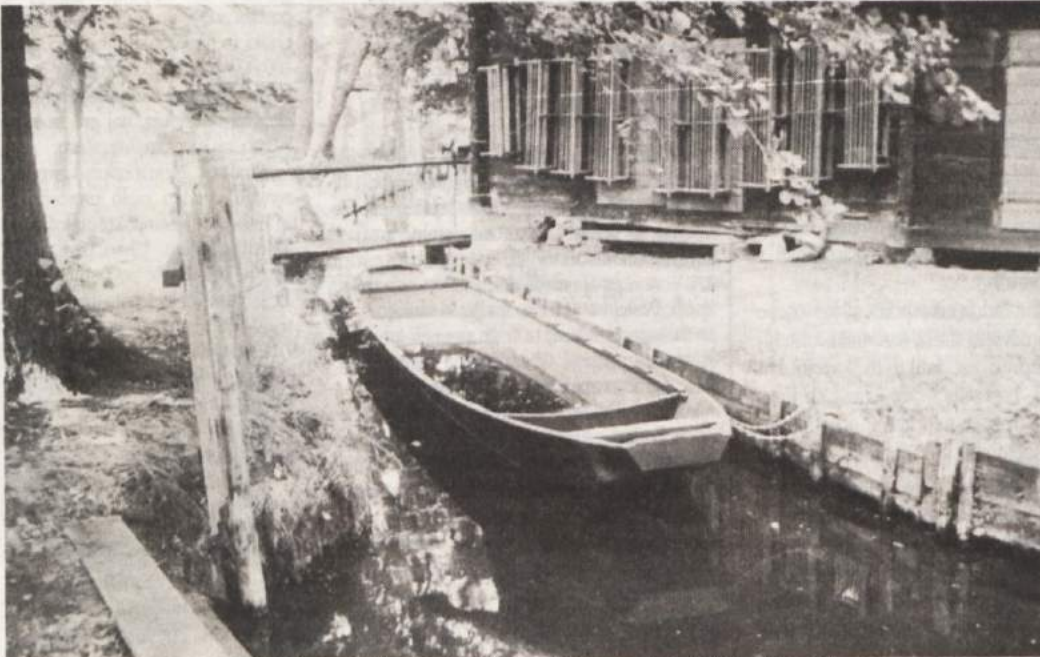

FOTO: T. JAKSE

Pristan pred lužiško domačijo. Se močvirju in njegovim prebivalcem obeta žalosten konec?

J.S.:

Bankovca

Ob prebiranju fižola in v družbi s samoto se mi izteka večer. Spanec sem že odpisala, ko v tišino zazvonil telefon. Vstanem in se po dolgem sedenju komaj vzravnam, boli me vse, tudi tisto, za kar sploh ne vem, da imam.

"Čer, si mi že oprala nedeljske hlače?" čemerno vpraša hči, ki se je vendar spomnila, da ima kilometer daleč od mesta mamo in da že ves teden ni govorila z njo. Pozabim na užaljenost, presenečenje je močnejše.

"Sem", odgovorim in nadaljujem nekako opravičujejoče, "še danes. Na podstrešju se sušijo."

Pred dnevi je hči praznovala v naši zidnici. Zaradi deževja so bila tla kot močvirje, avto ni in ni mogel speljati in tako so ga morali riniti na pot. Izpod koles je letelo blato in hči je prišla k meni vsa blatna. Kaj sem hotela drugega kot oprati vse skupaj.

"Pa si kaj našla v hlačah, kakšen denar?" pobara hči. "Ne, to pa ne," odgovorim, "po žepih nikoli nisem brskala, po tujih pa sploh ne."

"Potem je šlo k vragu 150 tolarjev," lakonično zaključijo hči.

"Počakaj malo, grem

pogledat, če je kaj ostalo!"

Zlezem na prepišno podstrešje in v enem od žepov najdem zvitek. Previdno ga vzamem ven in se vrnem v kuhinjo. Ko ga nekako poravnam, se najprej pokaže bankovec s knežjim kamnom, komaj vidno enico in dvema ničlama ter s pobledelim napisom REPUBLIKA SLOVENIJA. Pod tem bankovcem pa kot nov stari bankovec za 50 jugo dinarjev. Bankovec naše nekdanje domovine čisto v redu, naš slovenski tolar pa ves ubog.

"Kaj se pa sekiraš, saj to sploh ni pravi denar, je le bon, pravi denar bo kvalitnejši," pribije hči, ko ji položim nad svojim odkrijem. Blagor upajočim.

Na mizi se ob fižolu sušita bankovca. Eden v komaj zaznavni rjavkastoroza barvi, drugi pa že suh in lep, kot bi ga pravkar dobila iz bančnega trezorja. Z njega se nekako posmehovalno, vsaj meni se zdi tako, ozira name sosedov Matiček. Briga ga ves svet, politika in gospodarstvo, briga ga vse bolj revno in vero izgubljaajoče ljudstvo, gleda kot Mona Lisa in vsak si lahko po svoje tolmači, kaj mu s pogledom sporoča. Meni je ta večer namenil klofuto.

M.M.:

Presenečenje

Bilo je žegnanje. Povabljenih je bilo več sorodnikov in tudi jaz sem bila med njimi. Jedla in pilo se je na veliko in nekateri so postajali kar preveč zgovorni. K meni se je stisnila komaj štiriletna deklica in mi šepnila: "Mi imamo pa nekaj v peči." Aha, sem si mislila, na to bo pa dobro počakati, to bo gotovo presenečenje za konec.

Stregli so razne mesne dobrote, jaz pa sem vsakokrat jed odklonila. Spraševali so me, zakaj ne jem, a sem odgovorila, da bom pozneje.

Mala je še večkrat prišla k meni in ponovila besede o

"tistem" v peči. Bila sem že kar nestrpna, popoldne se je že nagibalo k večeru, moj krožnik pa je bil še vedno neomadeževan in želodec tudi.

Gostje so vstajali in se jeli poslavljati, mene pa je dajalo, kdaj bo na vrsti "tisto" iz peči.

Ko je mala spet prišla naokoli, sem jo kar naravnost vprašala: "Kaj pa imate v peči?"

"Mlade mucke," je veselo začebljala.

Presneta smrklja, danes si mi pa zagoda! sem si mislila, ko sem lačna odhajala z gostije.

Innocentia

Pesniška zbirka INNOCENTIA, ki jo je ob podpori Skupščine občine Kočevje v samozaložbi izdal Vaclav Jarm, je drobna le na prvi videz, ko pa bralec lista po nji, se znajde pred takšnim obiljem pesmi in pesniške motivike, da komaj verjame besedam, zapisanim na zavihku, da gre samo za izbor pesniškega snovanja štirih let. Kaj kmalu pa se ob branju razkrije tudi vis vitalis pesniške plodnosti mladega kočevskega pesnika: na delu je bila Ona, Ženska z veliko začetnico, bitje, ki prepoji moško dušo in telo, da zveni kot najbolj občutljiv instrument. Ona ima seveda ime, ki jo spremlja na zemeljskih poteh, in bralec ga bo lahko sam odkril v začetnicah stihov kar nekaj pesmi, vendar ime pravzaprav ni važno, saj ne gre toliko za konkretno žensko bitje, ki je seveda temelj, marveč za pesniško graditeljstvo Nje edine, vse prežemajoče, Nje, ki pesnika zori v zrelost iz nedolžnosti otroštva. Zato je Ona tako usodna in vredna, da se ob nji dviga ustvarjalni napon pesnika v iskanje odgovorov na velika vprašanja bivanja. Opravka imamo torej z ljubezensko poezijo, ki je vpeta v znane pesniške oblike, vendar brez rime, med drugim je v zbirki celo primerek poetične proze.

Pesnik je izbor pesmi v svojem knjižnem prevencu razdelil v štiri dele: Prebujenje, Dotikanje, Bajke in Juno je najlepši mesec, ki se zaključuje z malim sonetnim vencem Moje življenje in z Magistralami, za moto posameznih razdelkov pa je uporabil pesmi znanih pesnikov. Pesnikov oče, kipar Stane Jarm, je zbirko opremil z risbami mehko zarisanih deklislih aktov.

MILAN MARKELJ

Za polnost življenja

Cankarjeva založba je izdala štiri nove priročnike, katere bi lahko označili kot napotke za polnost življenja. Priročniki so namenjeni posamezniku, ki živi sodobno življenje z vsemi njegovimi dobrimi kot slabimi platmi, se pravi v materialnem blagostanju, a hkrati v pomanjkanju duhovnih dobrin. Čeprav telesa in duha ne gre ločevati, saj sta v človeku nerazdružljiva celota, pa bi četverico priročnikov lahko vendarle razdelili na dva para: na dvojico, ki

posveča pozornost telesnim dejavnostim, in dvojico, ki pozornost usmerja na duhovne dejavnosti. V prvi sklop sodita priročnika DIHANJE in POLNOVREDNE JEDI, v druga pa priročnika MEDITACIJA in MISELNI VZORCI IN SPOMIN.

Prehranjevanje in dihanje sta gotovo tisto najosnovnejše, kar človek potrebuje da preživi, vendar je tako dihanje kot hranjenje več od gole izmenjave snovi z okoljem. Medtem ko si z zobmi namesto dolgega in zdravega življenja lahko skopljemo prerani grob, kot slikovito pravi pregovor, je dihanje lahko dejavnost, ki nam ne daje le prepotrebne kisika za življenje, marveč nas duhovno krepi in bogati. Znamenita strokovnjakinja Ingrid Fruechtel v knjižici Polnovredne jedi ponuja obilico privlačnih receptov in praktičnih nasvetov za zdravo prehrano. Recepti so preprosti, primerni tudi za popolnega začetnika v kuhinji, in so plod avtoričinih izkušenj, ilustrirani pa so z barvnimi slikami. Tudi Elene Cardas ima bogate izkušnje in veliko prakse s svojo metodo poučevanja dihanja, ki nekoliko spominja na jogijsko

pranajamo, je pa drugačno in prilagajeno našemu kulturnemu krogu. Z dihalnimi vajami, ki jih nazorno predstavi v knjigi Dihanje, vodi izvajalca od ovedanja samega sebe do zavednega bivanja in tako do psihofizičnega zdravja.

Dr. Almuth in Werner Huth v priročniku Meditacija dajeta napotke o meditiranju, tej starodavni poti k notranjemu miru, zbranosti in stiku z lastno notranjostjo, ki ima korenine tako v stari vzhodni kot zahodni izkušnji, a je bila v zahodnem civilizacijskem krogu dolgo pozabljena, se pa zdaj vrača in priteguje vse več ljudi. Avtorja preprosto in jasno predstavi meditativne vaje ter dajeta veliko koristnih napotkov, ki so plod tudi njihovih osebnih izkušenj. Kako izboljšati uporabo lastnih možganov s tehniko miselnih vzorcev, ki so v primerjavi s prej omenjenimi starodavnimi tehnikami novost (izumil jih je T. Buzan 1974. leta), piše v priročniku Miselni vzorci in spomin Ingemar Svatsesson. Avtor vodi bralca od vaje do vaje in mu omogoči, da se postopoma nauči osnovnih pravil sestavljanja miselnih vzorcev, s katerimi si lahko pomaga pri načrtovanju in reševanju problemov, posredno pa si z njihovo uporabo krepi spomin in poveča miseljenjske sposobnosti.

MILAN MARKELJ

Tone Jakse:

NOV POTNI LIST — NOVA EVROPA

8

napajanje tega prostranega z vodo prepojenega območja ne bi več zadostovale, če ji ne bi pomagal človek. No, človek je z drugimi posegi tudi povzročil upadanje talnice, zato mu

kaka posebna zahvala za to ne gre. A do sedaj le ni bilo večjih težav. Vzhodna Nemčija je brez zadržkov veselo izkoriščala ogromna premogova ležišča. Da pa je človek prišel do premoga,

je bil prisiljen v Sprevo izžrpati velike količine vode. Polovico voda v močvirju danes prihaja pravzaprav iz rudnikov, od tod tudi ostri vonj po premogu. S padcem Vzhodne Nemčije pa se spreminja tudi energetska bilanca dežele. Izkop tolikih količin premoga postaja nepotreben. Zdej dela le še sedemnajst rudnikov, načrtujejo pa jih zmanjšati na sedem. Svoj čas so tukaj letno nakopali 200 milijonov ton premoga, zdaj je proizvodnja padla na 150 tisoč ton, predvideno pa je znižanje na 60 milijonov ton premoga letno. To pa pomeni za precejšen del močvirja počasna smrt.

Kako bodo Nemci rešili ta problem, še ne vedo, saj se jim je z združitvijo obeh Nemčij precej nepričakovano odprla še kopica drugih. Škoda bi bilo, če bi ta svojevrsni, leta 1990 od Unesca proglašeni biosferni rezervat kar takole propadel. Nekaj podobnega, čeprav v precej manjšem merilu, se pojavlja pri nas z upadanjem podtalnice na Krškem polju, vsled česar se izsušuje Krakovski gozd.

Poln miru in prijetnega občutja, ki ga obiskovalcu podarja ta staroslovanska domovina, a hkrati tudi poln črnih misli glede njene bodoče usode se odpeljem naprej v smeri proti Češkoslovaški federaciji. Stara razmajana avtomobilska cesta, menda še iz Hitlerjevih časov, me pripelje do Dresdenu. Mesto je brez obvoznice, zato se precej časa vozlam v gostem mestnem prometu, predno se izvijem na vzpetino južno od mesta. Med številnimi postanki lahko opazujem zanimivo arhitekturo mesta, ki so ga med drugo svetovno vojno temeljito porušili zavezniški bombniki. Po vojni je bilo obnovljeno, natančno in dosledno, kot Varšava, ki so jo porušili Nemci. Le tu in tam kot v trajen opomin človeštvu s praznimi okenskim linami štrljo k nebu ožgane ruševine. Že dolgo je od ponovne izgradnje mesta, ki morda le ni bila tako temeljita, kot se za Nemce spodobi, kajti skoraj vse cerkve, ki jih vidim, so spet obdane z gradbenimi odri. Napočil je že čas prenove, ki je z dotokom zahodnonemškega kapitala zdaj veliko lažja.

Objekti so, rezultatov ni

Krški športniki bi lahko dosegli več

KRŠKO — Nekaj čez 2300 Krčanov je aktivnih v 25 športnih društvih, največ seveda rekreativno. V tekmovalnem športu sodelujejo plavalci, rokometišti, strelci, nogometaši, košarkarji, igralci namiznega tenisa, kolesarji, kegljači, karateisti in šahisti.

Občina Krško je letos namenila za šport 5,6 milijona tolarjev, in sicer 4,2 milijona za dejavnosti športne zveze in 1,4 za druge dejavnosti, ki se financirajo neposredno iz proračuna. V krški športni zvezi s takim načinom razdelitve sredstev niso zadovoljni, saj z njimi lahko pokrijejo le

materialne stroške za delovanje zveze, plačo svojemu profesionalnemu delavcu in delo dveh tekmovalnih klubov.

V zvezi tudi ugotavljajo, da je krški šport precej bolj razvit, kot bi lahko bil glede na pogoje dela. 10 tekmovalnih klubov namreč strokovno vodi čez 30 vaditeljev in trenerjev, športna društva pa imajo na razpolago kar 68 eno- ali večimernih športnih objektov, od tega 18 pokritih. Kljub vsemu razpoložljiva finančna sredstva ne omogočajo sistematične športne vzgoje, manjka tudi tesna povezava s šolami in za nameček mnogi športni objekti in kadri niso dovolj izkoriščeni.

Krčani se vključujejo v nacionalni program razvoja športa, vendar ugotavljajo, da je kakovostni šport v občini premalo razvit glede na vložena sredstva. Trenutni pogoji za financiranje kakovostnega športa po tem programu (doseganje norme za nastop na državnih prvenstvih ali sodelovanje v 1. državni ligi in 6. oz. 8. ur vadbe na teden) dosega le Plavalni, Kolesarski in Rokometni klub ter delno po rangi tekmovalnja tudi Košarkarski klub. Ostale klube in šport, ki ga gojijo, so v Krškem prisiljeni uvrstiti le v okvir »rekreacije« in jih kot take tudi financirati.

ILOVAR IN GALIČEVA

NOVO MESTO - Prejšnji teden je bil v squash centru na Mesnih njiavh rekreacijski turnir Velemo. V moški konkurenci je slavil D. Ilovar pred Zupanom in Seliščarjem, med ženskama pa Galičeva pred Verbičovo in Klemenčičovo. Teden dni prej je bil na Mesnih njiavh še klubski turnir, ki ga je dobil Vučkovič, drugi je bil Gutman in tretji S. Turk.

V SOBOTO IN NEDELJO TURNIR V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Gostilna Novljan iz Mirne Peči pripravlja v soboto in nedeljo, 10. in 11. oktobra, posamični teniški turnir. Prišel se bo ob 8. uri, prijave pa zbirajo do jutri, 9. oktobra, do 19. ure na telefon (068) 78-027, kjer je moč dobiti tudi vse ostale informacije.

STREL DRUGI IN TRETJI

LJUBLJANA - Pred dnevi je bilo v bazenu ljubljanske Ilirije prvo državno prvenstvo veteranov in plavalju, ki se ga je udeležil tudi znani dolenski maratonec Martin Strel, katerega zadnji podvig je bilo enoletno plavanje po reki Krki od njenega izvira do izliva. Strel je bil v svoji kategoriji tretji na 50 m prosto in drugi v disciplini 50 metrov prsno.

B. D.-G.

Šport

Kolesarjem Krke dva rekorda na dirkališču

Prvega je zrušil Štangelj, drugega pa članska ekipa

KRANJ — Čeprav je dež preprečil finalne nastope na državnem kolesarskem prvenstvu na dirkališču v Kranju, so že kvalifikacije prinesle bero odličnih rezultatov. Tako je ekipa Krke v postavi Štangelj, Mervar, Papež in Eržen v zasedovalni vožnji na 4.000 metrov izboljšala svoj stari slovenski rekord za pet sekund, bolje od starega rekorda pa so vozili tudi rogovci, ki so bili nasprotnik Novomeščanov v včerajšnjem finalu. V zasedovalni vožnji posameznikov na 4.000 metrov je bil prav tako dosežen nov slovenski rekord; postavil ga je Novomeščan Gorazd Štangelj, ki je s časom 4:57,03 zrušil kar 16 let stari rekord, ki ga je še na olimpijskih igrah v Montrealu postavil Bojan Ropret. Štangelj je Ropretov rekord potolkel za tri sekunde.

Kot je rečeno, so morali finalne obračune za medalje zaradi slabega vremena prestaviti na večerj.

Teden prometne varnosti

Tudi tovrstnim akcijam gre zasluga, da se število žrtev med otroki iz leta v leto manjša

Smo sredi dnevoj, ki jim pravimo teden prometne varnosti. Tudi letošnji je v prvi vrsti namenjen večji varnosti otrok in mladoletnikov v prometu, in kot kaže, jo nekateri rezultati, takšne akcije niso brez rezultatov. Še pred štirimi ali petimi leti je vsako leto na slovenskih cestah umrlo blizu 60 otrok, lani se je to število zmanjšalo na 43, letos kaže še na manj tragično bero. Po začasni podatki Ministrstva za notranje zadeve je v osmih letošnjih mesecih izgubilo življenje 30 otrok, kar je za dve žrtvi manj kot v enakem lanskem obdobju.

Dobri del letošnjih aktivnosti v tednu prometne varnosti naj bi prevzela šola: od šolskih ur s tovrstno problema-

tiko in izdelave šolskih prometnih kartičkov do pisanja spisov in risanja na temo prometa ter seveda izdelave varnih šolskih poti. Med ostalimi aktivnostmi velja posebej omeniti skrb za večjo zaščito otrok v avtih z otroškimi sedeži in varnostnimi pasovi, uporaba varnostnih otroških sedežev je namreč v zadnjih letih krepko zmanjšala tragični davek med najmlajšimi. Tu so še pripravila za vožnjo s prižganimi lučmi tudi čez dan, posebno mesto pa zavzema vse rednejše in pogostejše uporabjanje ovir v prometu. Izkušnje kažejo, da se da z grbinami po cestah, ki mnogim niso niti namenjani, zelo učinkovito izboljšati prometno varnost, zlasti v bližini šol. In še zadnje vodilo organizatorjev tedna varnosti: Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je letos že uvedel uporabo kolesarskih čelad na tekmovalnih »Kaj več o prometu«. Ne le pobožna želja pa je, da bi otroci tudi kolesarske izpite opravljali s čeladami, slej ko prej pa naj bi kolesarske čelade postale obvezne pripomoček v prometu.

Lokomotiva prepelovala traktor

Jožef Podpadek je hudi ranam podlegel v bolnišnici

KAMNI POTOK — 4. oktobra dopoldne je prišlo do hude prometne nezgode na železniškem prehodu med Trebnjim in Kamnim Potokom. V njej je življenje izgubil 56-letni Jože Podpadek iz Kamnega Potoka.

Podpadek se je omenjenega dopoldneva peljal na traktorju IMT 539 proti domu. Ko je pripeljal do železniške proge, kjer je prehod zavarovan z znakom »Stop« in Andrejevim križem, je Podpadek traktor ustavil, kajti po tirih se je približeval potniški vlak, ki je vozil proti Novemu mestu. Prav v trenutku, ko je bil vlak še povsem blizu prehoda, pa je Podpadek iz nepojasnjene vzroka zapeljal na tire. Vlak, ki ga je vozil 34-letni Dušan Pucelj iz Hudej, je treščil v traktor in ga prepeloval, razbitine pa potiskal pred seboj še kakih 200 metrov. Kabinu z voznikom je ob udarcu vrglo osem metrov v stran pod nasip ob progi. Podpadek se je pri tem hudo poškodoval in še istega dne ob 11. uri v novomeški bolnišnici podlegel ranam.

Bojana Podpadek

Za kandidate na voljo ob petkih in svetkih

Dober začetek avtošole P&P v Sevnici

P. P. SEVNICA — V začetku julija je pričela v Sevnici s delom avtošola P&P, d.o.o.; za to kratko se skrivata začetnici priimkov domačina, ustanoviteljev te družbe, 28-letnega Toneta Praha in Bojane Podpadek. Oba sta bila poprej dobro leto inštruktorja v avtošoli Leopolda Praha iz Rogaske Slatine, s soimenjakom pa ni Tone in nikakršnem sorodstvu. Odnosi med delodajalcem in prijateljem zaposlenih delavcev se s skrhali, zato sta Tone in Bojana sklenila, da poskusita na svoje. Med kandidati sta bila priljubljena in ker dober glas seže v deveto vas, sta že za prvi tečaj avtošole P&P pridobila kar 21 kandidatov, predvsem delavcev iz okolice Sevnice.

Za teoretični del tečaja, spoznavanje cestnoprometnih predpisov, ima avtošola zunanje sodelavce. »Na predavanja povabimo tudi predstavnike zavarovalnice in policije, saj je prvi stik z njimi bolj, ker olajša tehnološko in strah pred morebitnim prihodnjim srečanjem,« pravi Bojana in Tone. Za vožnje je Praha na voljo z oplopmo corso, Podpadečeva z Renaultovo petico, Ivan Kozole pa z golfom. Najeto imajo tudi 125 kubično motorno kolo Yamaha. Navkljub močni konkurenci še vedno avtošola iz Krškega, domačega AMD in že omenjene avtošole iz Rogaske Slatine pa ima avtošola P&P vse več dela. Svojo dejavnost je približala tudi prebivalcem Mirenske doline, tako vsaj bi lahko sklepali po odzivu, ki ga beležijo v KIN Inženiringu, v NHM v Sevnici, kjer sprejemajo naročila in opravljajo tudi računovodske posle za P&P, d.o.o.. Verjetno je k dobremu začetku pripomogla prijavnost in strokovnost inštruktorjev, ki so na voljo kandidatom tedaj, ko imajo ti pač največ časa, se pravi med dopusti, pa tudi ob sobotah in nedeljah. »Radi bi organizirali tudi tečaj o varnosti pri delu s traktorji. Zdjaj morajo kandidati za 12-urni tečaj hoditi celo v Novo mesto ali v šentjur, kot pravijo, pa tak tečaj niti ni poceni, saj stane menda okoli 70 DEM. Prepričan sem, da smo lahko tudi tu konkurenčni,« je povedal Tone Praha. P. P.

Obetavni sevniški karateisti

15 let sevniškega karate kluba — Pretekla tekmovalna sezona najboljša doslej — Najboljši tekmovalca sezona je Denis Orač

SEVNICA — Jubilejno, 15. leto delovanja je sevniški karate klub, ki deluje pod streho TVD Partizana zaokrožil z doslej najuspešnejšo tekmovalno sezono. Od septembra lani do junija letos so karateisti osvojili skupno kar 36 kolajin le na večjih turnirjih in prvenstvih, začetki od večjih regijskih in državnih turnirjev pa do mednarodnih turnirjev v tujini. Posamezniki so osvojili 9 zlatih, 12 srebrnih in 15 bronastih odličij. Najuspešnejši med 30-člansko falango so bili pionirji.

10-letni Denis Orač je osvojil lovorko najboljšega tekmovalca v sezoni 1991—92, saj je zbral na različnih tekmovalnih rekordnih 2.410 točk. Marko Stopar jih ima 1.535, tretjevrščeni zelo obetavni in borbeni tekmovalca Rok Črepišek je s 1.295 točkami na 3. mestu; le z 20 točkami manj je Iztok Busar 4., Danilo Lisec na 5. mestu s 1.165 točkami pa je še edini, ki je presegel števek 1000 točk.

»Imamo zelo obetavne tekmovalce. Ko prihajamo na tekmovalje, se mnogi čudi-

jo, od kod nam vedno znova tako kakovostni posamezniki. Vsekakor gre za dobro delo trenerjev Jurija Orača in Jožeta Sečna s selekcijami. Pomaga jima še naš odlični tekmovalca Jani Ribič, za kontinuiteto dela je za nas precejšen problem, ko naši člani zapustijo osnovno šolo in obiskujejo srednje šole izven Sevnice. Tako sta zelo obetavna brata Izток in Igor Božič nekaj časa po tem, ko sta postala srednješolca, prenehala vaditi, zdaj pa je Igor prišel nazaj in bo pomagal pri delu s selekcijami. Moram poudariti, da imajo v našem klubu mesto le dobri učenci, športniki od pet do glave, ki se znajo primerno obnašati v vsakem okolju. Kakšnih prepačev pri nas ne trpimo niti za hip,« pravi

NOVA PORAZA NOVOMEŠKIH VRST

BREŽICE, NOVO MESTO - V 5. kolu državne teniške lige za pionirje in pionirke do 14. leta starosti je bila v Brežicah tamkajšnja fantovska vrsta ugnala novomeške vrstnike s 5:0, nenaadejno gladko pa so doma z 0:3 izgubila tudi novomeška dekleta proti vrsti Velenja.

PIONIR - LIK TILIA 0:3

NOVO MESTO - V tekmi za slovenski odbojkarski pokal je ekipa kočevske LIK Tili v Novem mestu ugnala vrsto Pionirja s 3:0 (12, 5, 14). Zmagovalca je odločila večja izkušnost Kočevčev, pri katerih sta še posebej dobro igrali Hočevčarjeva in Briškijeva.

Novotehna napovedala boj za vrh I. DNTL?

V soboto se je pričelo prvenstvo najboljših namiznoteniških ekip

KRANJ — V soboto so se pričeli prvenstveni obračuni za zelenimi mizami v vseh državnih namiznoteniških ligah. Presenečenj tokrat ni bilo, zavoljo gostovanja slovenske reprezentance na mednarodnem prvenstvu Romunije pa so preložili dve srečanja uvodnega kola.

Zastopstvo novotehne Novotehne je vključilo načrtovani točki, Horvat, Hrbar in Kralj so brez večjih težav ugnali Merkurja in tako napovedali boj Novotehne za vrh lestvice. Slabše se piše Kočevcem. Igralci Melamina so namreč doma z 1:6 klonili proti ekipi Aroent iz Gornje Radgone, ki se je lani krčevito borila za obstanek v ligi. Kočevski rezultat lahko pomeni le dvojico: ali je ekipa Gornje Radgone letos tolikanj bolj pripravljena ali pa ima ekipa Melamina skromne obete in boju za obstanek v ligi. Brčkone bo držalo slednje, kajti večina ekip se je za letošnje prvenstvo precej okrepila, med njimi tudi Novomeščani. Tako da, vsaj po uvodnih rezultatih in igrah sodeč, ostajata najresnejša kandidata za dno lestvice Melamin in Ilirija. Prav ti dve ekipi pa sta se pomerili že včeraj v tekmi 2. kola I. državne lige.

35 UR ZA POT PO SLOVENIJI

NOVO MESTO - Novomeščana Sandi Bayer in Boštjan Poljšek, prvi znan tudi po tem, ker se je s kolesom povzpel na Triglav, pripravljata zanimiv podvig. Izpred trgovine v Zabji vasi se bosta s kolesi odpejala na pot po Sloveniji in zanjo porabila vsega 35 ur. Fanta bosta prevozila Krško, Celje, Ptuj, Ormož, Mursko Soboto, Maribor, Dravograd, Velenje, Kamnik, Kranj, Jesenice, Kranjsko goru, Vršč, Bovec, Novo Groico, Ajdovščino, Razdrto, Postojno, Cerknico, Ribnico in Kočevje, vozila pa bosta štafeto; vsak poldrugo uro. Srečno!

PAPEŽ TRETJI, MURN DRUGI

LJUBLJANA - Član ljubljanske Astre Robert Pintarič je zmagovalec Pokala Slovenije med kolesarji v članski konkurenci, drugi je rogovec Premužič, tretji pa krkaški Papež, ki bi to lovorko brčkone z lahkoto osvojil, ako bi se le udeležil tovrstnih osvojil, ako bi se le udeležil tovrstnih domačih dirk. Toda Novomeščani so se odločili za težje mednarodne preizkušnje; zadnja takšna je bila v Bolgariji, štela pa je celo za A kategorijo svetovnega pokala, ki je krkašem navrgla izreden uspeh, saj je bil v skupnem seštevku Ravbar tretji. V seštevku slovenskega pokala najdemo med člani Finka na 6., Turka na 9. in Ravbarja na 10. mestu, pri starejših mladincih je bil Murn drugi, med mlajšimi pa sta si drugo mesto razdelila Gasperin in Derganc. V mostvem seštevku je bila Krka pri članih druga, enako pri mlajših mladincih, medtem ko je pri starejših zmagala.

Največji pokal ostal doma

15. prvenstvo slovenskih novinarjev za pokal Dolenskega lista

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Že po tradiciji so dolenski organizatorji tokrat petnajstega, jubilejnega prvenstva slovenskih časninarskih hiš v tenisu imeli srečno roko z vremenom. Resda le za las, kajti že sobotna podelitev pokalov se je morala z igrice preseliti pod streho, kar pa v duhu med številnimi udeleženci ni prav nič škaloilo.

Dvodnevni teniški boj za pokal Dolenskega lista so se z redkimi izjemami — mednje sodijo tudi ljubljanski hollywoodarji — udeležili domala vsi, ki v slovenskem časninarsko-teniškem svetu karkoli pomenijo. Dvanajst novinarških ekip je bolj ali manj spretno vihtelo teniške loparje, o čemer priča podatek, da je prvenstvo minilo brez poškodb, ob tenisu osrednja dogodka pa sta bila razstava in degustacija izdelkov Dolenskih pekarn ter petkov večer pod okriljem Zvezstva Babič s kulinaricimi mojstrovini kuharskega mojstra Mavricija Zupančiča. Generalni pokrovitelj prvenstva je bilo Zdravilišče Šmarješke Toplice, ob Dolenskih pekarnah in Mesariji Babič pa so organizatorjem na pomoč priskočili še Pionirtours, Krka, Labod, Novoteks, KZ Krka, Bramac, Triglav in Sport Cika.

Največji od treh pokalov Dolenskega lista je ostal doma, s serijo zmag nad ekipami Nedeljskega, 7 D, Antene, Dnevnik in Bančnega vestnika sta si ga prigarala Jože Splichal in Bojan Budja v dresu ekipe Dolenskega lista, druga je bila ekipa Dnevnik, tretja Antena, največje in najprijetnejše preseljenje pa sta s četrim mestom pripravila Emil Lah (Bančni vestnik) in Pavle Perc (Dolenski list). Ostale ekipe so se razvrstile takole: 5. Večer, 6. 7D, 7. Delo, 8. KIH, 9. Kmečki glas, 10. Nedeljski, 11. Kaj, 12. Naš dom.

POTA IN STRANPOTA

§

dežurni poročajo

IZGINILA PIŠTOLA - Resda le lakirna, in to iz črnolajškega podjetja Leso, škoda pa je za 25.000 tolarjev. Kraja sega v noč na 29. septembra.

POSEKAL OSEM DREVES - Zadnje dni septembra je nekdo v gozdu pri Starem Vrhju posekal osem bukovih dreves in tako Valentina M. iz Velikega Neraja oškodoval za 30 tisočakov.

POŠKODOVAL TELEFONSKI KABEL - 28. septembra je nekdo pri izkopu jaška na Viniški cesti v Črnomlju poškodoval telefonski kabel in s tem novomeški PTT prikrajšal za 50.000 tolarjev.

VLOM V GARDEROBO - 29. septembra je bilo vlomljeno v garderobno omarico rudnika Kanžarica. Neznane je iz žepa spraje Lovra L. iz Črnomlja zmaknil 6.500 tolarjev in jo popihal v neznanu.

ODNESEL AVTORADIO - Neznane je 4. oktobra med 19. ur in 21.40 vlomil v osebni avto R 4, last Jožeta K. iz Šentjošta, ki je vozilo pustil v Muzejski ulici v Novem mestu. Izginil je avtoradio, vreden 20.000 tolarjev.

ZASEGLI 3,2 KG MAMIL

SEVNICA - Uslužbenci urada kriminalistične službe UNZ Krško so 30. septembra okoli 23.45 prijeli 25-letnega Ivana D. in leto dni mlajšega Simona K. (oba iz Sevnice) in pri njima našli 3,2 kg sveže nabranih vršičkov indijske konoplje. Kot je pokazala preiskava, sta vršičke požela na svoji njivi na levem bregu Save v Dolenjem Brezovem pri Sevnici.

GOREL KOZOLEC

JESENICE NA DOLENJSKEM - 1. oktobra ob 16.20 je prišlo do požara na kozolcu Antona Facka v Jesenicah na Dolenjskem. Vzrok požara je bila otroška igra z vžigalicami, ogenj pa je 15 m dolgi in 6 metrov visoki objekt dobora poškodoval. Po prvih ocenah je škoda za 100.000 tolarjev.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Nočne trgatve postajajo na Dolenjskem vse bolj priljubljene in nemara bodo že prihajnje leto vključene v turistično ponudbo tega dela Slovenije. Ena takih trgov se je - žal, brez vednosti lastnika - dogajala minule dni v Stari gori pri Mimi, nočni pridelek je bil kakih 300 kg grozda.
- V meliški prodajalni Gala so imeli pred dnevi zmkavta. Pred očmi prodajalcev je v žepu stlačil električni brivnik in knjigo o gozdnih živalih. Morda bo ob spoznavanju slednjih našel kak življenjski nauk še zase.
- Voluharji z njeve Matije T. pri Jernej vasi so neizmerno hvalniži instemu, ki jih je 29. septembra rešil boju proti njim namenjene naprave in jo odnesel neznanu kam. Manj vesel je Matija, kajti pripomoček za odganjanje voluharjev stane bojda 16 tisočakov.
- S stojala za sušenje perila v Rosnicah je pred dnevi izgnilo več sveže opranih spodnjih oblačil. Perilo je bilo last Rezke K., ki bo brčkone težko odkrila, kdo nosi posled njene spodnjice.

KRONIKA NESREČ

PREHITRO V NEPREGLEDNI OVINEK

3. oktobra ob 15.55 se je 27-letni Tomo Kordiš iz Novega mesta peljal z osebnim avtomobilom po cesti od Vavte vasi proti Dolenskim Toplicam. V Dolenjem Gradišču je v nepregledni desni ovinek zapeljal s preveliko hitrostjo. Zaneslo ga je v levo, prav takrat pa je nasproti s tovornjakom pripeljal 24-letni Robert Irt iz Straže. Slednji je sicer zaviral in se umikal, toda trčenja ni mogel preprečiti. V nezgodi se je Kordiš hudo ranil, sopotnica, 30-letna Renata Kordiš, pa laže. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je bilo po nestrokovni oceni za pol milijona tolarjev.

ZANESLO GA JE NA MOKRI CESTI

38-letni Simon Malajnik iz Skopja se je 4. oktobra ob 17.50 peljal z osebnim avtomobilom po magistr-

ni cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Dobruški vasi ga je zaradi prevelike hitrosti in zaviranja pričelo na mokri in spolzki cesti zanašati. Naposled je avto trčil v občestni jarek. V nezgodi se je hudo ranil 33-letni sopotnik Jervant Malajnik iz Skopja, ki se zdravi v novomeški bolnišnici, škoda na zviti pločevini pa je za okoli 150 tisočakov.

TRČIL V AVTOBUS

28. septembra ob 14.40 se je 70-letni nemški državljani Milovan Poturica peljal z osebnim avtom po lokalni cesti iz Prečne proti Bršljimu. Ko je pred blagim ovinkom pritisnil na zavoro, ga je zaneslo v levo, takrat pa je nasproti pripeljal avtoabus, za krmilom katerega je sedel Janez Debeljak z Dvora. V trčenju se je hudo poškodovala sopotnica v osebnem avtu, gmotne škode pa je bilo za 500.000 tolarjev.

Kamera odkriva

ZANEMARILI POSTAJO IN POTNIKE — Krajani Štefana in okoliških krajev so hudo jezni na železničarje, ker jim ukinjajo vlake in zanemarjajo železniško postajo (na posnetku), ki so jo vaščani zgradili pred kakšnimi 30 leti. Prvi lepotni vris zunanjsčine ŽP ni tako slab, čeravno razbite šipe na oknih in popackani zidovi, tudi z grafiti, kažejo na zanikrno stavbo brez pravega lastnika. Notranjščina postaje pa je prav bedna, saj je bolj podobna svinjaku kot čakalnici. Trhljena tla, izravnane vitčnice oz. stikala električne napeljava itd. pričajo, da so se z ŽP bolj »ukvarjali« obiskovalci bližnjega diska kot pa železničarji. Pač pa so slednji z novim voznim redom ukinjili postanke na ŽP Štefan vseh vlakov po 15.30 v smeri Ljubljane in Novoga mesta, zaradi česar je prizadetih okrog 40 potnikov, predvsem šolarjev in delavcev, ŽP pa manj obljudena. (Foto: P. Perc)

GOBE NA KOSTANJU — Te lepe gobe rastejo na kostanju v Kočevski Reki. Seveda ne gre za okrasek, pač pa za posebno bolezen oz. za gobe za jedalke. Kljub temu je pogled na tako »okrašen« kostanj lep, čeprav je za drevo škodljivo. (Foto: Primc)

POLOŽNICE PRIHAJAJO, SLIKE PA NI

OSILNICA — Prebivalstvo osilniške KS, predvsem Ribjeka, Ložca, Grin-tovca, Bosiljeve Loke in Mirtovčev razburjajo položnice Televizije Slovenija, ki prihajajo redno vsak mesec, ne »prihajajo« v te kraje pa slika in niti ne glas TV Slovenija. Seveda ljudje položnice ne plačujejo. Predlagajo pa, naj bi zanje postavili pretvornik na Loški steni, ki je okoli 900 m visoka, medtem ko znaša nadmorska višina v omenjenih vaseh, ki so tik pod to steno, le okoli 300 in celo manj metrov. V nekaterih teh vaseh lahko spremljajo le hrvaški TV program.

Morali bomo prositi ali krasti

Kako preživeti z 8.950 tolarji?

Sem ločena žena stara 54 let. Sodišče mi je ob ločitvi dodelilo od bivšega moža preživnino, ker sem živčni in psihični bolnik. Bivši mož mi ob delitvi hiše ni dal niti vrednosti enega vogala hiše, ki sva jo naredila v glavnem z mojo doto. Njemu je namreč ostala cela hiša in vsa oprema v hiši od skupnega opremljanja stanovanja. Živim s hčerko, ki je zaposlena v Adii in dobiva 70-odst. plačo, jaz pa 8.950 tolarjev preživnine. Naše država skrbi le za begunce. V enem od časopisov sem pred kratkim zasledila, naj bi imela štiričlanska družina 84.000 tolarjev denarja za življenje na mesec, na osebo to zneso 21.000 tolarjev. Vprašam se: kje je tu humanost, kje naj jaz vzamem denar za zdravlila, elektriko, vodo, kje je hrana, plačevanje stanovanja? Ali smo slovenske žene in matere to zaslužile? Otroci nam ne morejo pomagati, saj še zase nimajo. Gospoda Drnovška bi vprašala za recept kako naj človek preživi z 8.950 tolarji na mesec. Vsi samo zahtevajo, naj slovenske žene rojevajo več otrok. Jaz sem rodila tri, pa kaj imam sedaj od tega? Se mi zdi, da naša vlada slabo skrbi za reveže. Zgražamo se, če po Ljubljani reveži prosijo za denar, pa bomo tudi v Novem mestu kmalu morali prositi ali pa krasti, da bomo preživeli.

Prizadeta žena in mati

Nepotrebni zapleti na meji

Zapleti pri prehodu meje pri Prezidu - Problemi, ki bi se jih dalo rešiti - Kje so table?

LOŠKI POTOK - V 35. in 36. številki Dolenjskega lista sta bila pod tem naslovom objavljena članka: prvi o zapletih pri prehodu meje iz Prezida v smeri Loškega potoka in drugi o problemih obkoljskih prebivalcev, ki iz različnih vzrokov kale stoletja dobrosedske odnose. Ta članek naj bo dopolnilo prvemu.

Neumestno bi se bilo spuščati v polemiko o problemih, ki so rešljivi le na dolgi rok in zahtevajo močno finančno injekcijo, zastavlja pa se vprašanje, kdo je odgovoren za male, rešljive zadeve, ki zadevajo tudi prebivalce Loškega potoka.

V avgustu je bila skupina mladeničev namenjenih v disko klub v Prezid, ustavljena trideset metrov pred tablo z napisom Državna meja na omenjeni cesti proti Prezidu. Policisti so skupino popisali in jo napolnili na mejni prehod Podplanina. Te dni je sodnik za prekrške poslal vabila, ki govorijo o prekršku nad zakonom o nadzoru državne meje. Omeniti velja, da si ljudje ne privoščijo niti dnevnega časopisa, kaj šele uradni list. Če ne poznavanje predpisov ne zadrži kazni, potem je predlog o postavitvi tabel več kot umesten.

Gre za probleme, ki si jih naključni potniki in domačini nakopje, ko se skuša zapeljati po stoletja utečeni cesti od vasi Lazec, preko Starega in Novega kota do hrvaškega mesteca Prezid. To je najkrajša povezava s Hrvaško in vodi v notranjost tja do Kvarnerja. Tik pred Prezidom teče državna meja, ki je označena s tablama z napisi republik. Pravno gledano, je vsak potnik, ki pride v mejno območje, podvržen mejnim formalnostim in se mora ravnati po predpisih o prestopu meje. Zato morebitno brskanje po avtomobilu ne bi bilo toliko

Dolg pa ima tudi občina Kočevje

Drugačen pogled na razvoj Kočevske — Nove kmetije je potrebno podpreti

V dnevniku Slovenec je bil 10. septembra objavljen intervju z županom občine Kočevje dr. M. Petrovičem pod naslovom Svoj dolg ima tudi država Slovenija. V intervjuju je župan nakazal probleme Kočevske in izhodišča za reševanje razvoja občine. Ta pa so po mojem mnenju že preživeta.

Občina Kočevje je površinsko ena največjih občin države Slovenije s krepkim razvojnimi zaostankom, relativno največjim številom brezposelnih, z najmanj izkoriščenim naravnim potencialom in obremenjena z nekdajnim čuvanjem pridobitev socialistične revolucije po kočevskih gozdovih. V novi slovenski državi pa je zopet okronana z novimi monopolnimi oazami v Kočevski Reki in Gotenici, kjer še naprej po starem gospodarijo.

Primerjava s stopnjo razvitosti pred vojno, pri tedanji tehnologiji, pokaže, da je bilo socialistično gospodarjenje na Kočevskem neuspešno. Vse to resnično ni zasluga le sedanjega prebivalstva Kočevske in ima zato svoj dolg tudi država Slovenija.

Vendarle bi lahko Kočevska v novi državi Sloveniji glede na njene naravne danosti postala gospodarsko obljudena dežela, kot pravi sedanja občinska politika, ki jo večinoma kreirajo nasledniki preteklega režima. Takšna politika veže tudi iz objavljenega županovega razmišljanja o možni oživitvi in razvoju občine, predvsem na kmetijsko-krajskem področju, pri tem pa predlaga nosilca razvoja družbeno podjetje Kmetijsko gospodarstvo, za katero vsak povpre-

čen občan ve, da je to podjetje bilo in je še družbeni monopolist, zasnovan in negovan kot paradni konj preteklega socialističnega sistema. Vpliv in namen tega družbenega monopolista pa je v občinski razvojni politiki enak kot v starih časih.

V navedenem članku piše, da obstaja že 30 novoustanovljenih, a nedokonanih kmetij, za katerih razvoj naj bi skrbel ravno ta družbeni monopolist. V nadaljevanju intervjuja se govori o nevarnosti kolonizatorstva in avtoritativnega, kar ne govori v prid odprtosti občine in je skoraj žaljivo za velik del kočevskega prebivalstva, zlasti seveda za 30 novih kmetijev. Ob prebiranju tega intervjuja sem pobrskal po lokalnem časopisu Novicah, kjer sem v letošnji 18. januarjski številki ponovno prebral članek o vaseh na Kočevskem, ki nazorno govori o občinski dejanski »pripravljenosti« za oživitve Kočevske. Kolikor mi je poznan ta članek, ki govori o tegobah ene

izmed nedokonanih kmetij in mačehovskem odnosu občine do njihovih problemov, ni nihče od javnih občinskih funkcionarjev niti reagiral, kaj šele se lotil odpravljanja naštetih problemov nove kmetije. Znanjo tudi, da imajo podobne probleme tudi ostali novi kmetjci.

Samo 15 km od Kočevja, v Rogu, leži ena takšnih novih naselbin, to je Stari Breg, ki je oddaljen od občinske ceste 1,5 km in je že vrsto let brez obljubljenega, deloma že družinsko plačanega telefona. Občinska javna pot, dolga 1,5 km, pa je podobna kolovozu. Ker je ta primer javnosti poznan, lahko zapišem, da ima tu svoj dolg tudi občina Kočevje.

Upam, da bodo občinski politiki šet pred zimo vsaj deloma odpravili enega svojih dolgov. Kočevska pa bo zaživela le, če bo odprta.

PETER VESEL
Kočevje

ŽARNICE SO SE LE OHLADILE

V imenu članov SNS OO Gradac protestiram proti ravnanju predsedstva KS Gradac ter proti vedenju žene predsednika naše KS. V torek, 22. septembra, okoli 21. ure sem šel mimo kulturnega doma v Gradcu in opazil, da v prostorih še vedno svetijo luči, čeprav že dlje časa ni bilo v domu nikogar. Odšel sem do telefona in poklical našega predsednika. Ker ga ni bilo doma, se je oglasila njegova žena. Povedal sem ji, da je celotna dvorana brez potrebe osvetljena že dalj časa (po moji ugotovitvi vsaj teden dni, po besedah sosedov tega doma pa že mesec dni). Zaposil sem jo, naj luči čipej izključi. Ona pa me je grobo zavrnila, rekoch, da sta z možem zelo zaposlena ter nimata časa hoditi po Gradcu in preverjati, kje gori luči in kje ne. Potem sem odšel k tajnici KS. Ta mi je obljubila, da bo luči čipej izklopila, vendar tega ne more storiti takoj, ker nihče ne ve, kje naj bi bili ključji kulturnega doma. Po treh ali štirih dnevih je res našla ključje in nesrečne luči v kulturnem domu so se po mesecu dni končno ohladile.

SILVESTER JAKŠA
SNS OO Gradac

Pomoč zaživela

Prebujajoč podjetniški duh le začeli spodbujati — Primer v Kočevju

Zadnjih nekaj let je bilo na novo ustanovljeno veliko zasebnih podjetij. Po številu jih je nekajkrat več kakakor družbenih. Med Slovenci je še vedno precej podjetniškega duha. Rezultati pa niso v sorazmerju s številom novih gospodarskih družb. Da bi vsem, ki so že ustanovili podjetja, in tistim, ki to nameravajo, pomagali na zadosten način, že dalj časa govorimo o ustanavljanju podjetniške pospeševalne mreže v Sloveniji. Na celjskem obrtnem sejmju je bila sklenjena temeljna pogodba o ustanovitvi te mreže.

Že do podpisa omenjene pogodbe se je za to dejavnost prijavilo 225 partnerjev. Med njimi so tudi občinske obrtne zbornice, zasebna svetovalna podjetja, informacijski centri in drugi. Tisti, ki bodo izpolnjevali pogoje za verifikacijo, t.j., imeli bodo potrebne delovne prostore, informacijsko opremo in kadre, bodo v kratkem sklepali pogodbe z ministrstvom. V kočevskem svetovalnem podjetju KOSS, ki deluje že nekaj let na kočevsko-ribniškem območju, so si na Kolodvorski c. 2 pridobili še dva prostora.

Na osnovi dobre zamisli bodo pomagali ustanoviti podjetje ali obrt ter storiли vse, da bo dejavnost zaživela, in toliko časa ter s tako strokovno pomočjo sodelovali s podjetnikom, kolikor bo želel.

M. CETINSKI

OBNOVILI SO KAPELICO

Kapelica na Gorenjih Ponikvah pri Trebnjem je bila postavljena pred sto leti. Postavil jo je Janez Udovič z Gorenjih Ponikvev. Rodil se je 1845 in umrl 1930, star 85 let. Bil je podjetnik in je svoje izdelke izvažal v Trst. Vsakokrat, ko je srečno prepeljal robo, je molil ter se zaobljubil, da bo v ta namen postavil kapelico in zahvalo Mariji Pomagaj. Kapelica je bila zadnje čase zelo dotrajana, zato so se domačini dogovorili, da jo obnovijo. Zbrali so denar in takoj pričeli z delom. Ob žegnanju pri sv. Marjeti jo je trebanjski župnik Janez Celar tudi blagoslovil. Ob tem se je zbralo veliko vernikov.

R. M.

Novice iz strank

SKD TUDI FORMALNO V EDU

LJUBLJANA — 1. oktobra je bil v Madridu sestanek voditeljev krščansko-demokratskih strank Zahodne, Srednje in Vzhodne Evrope, ki so članice Evropske demokratične unije. Na omenjeni sestanku so povabili tudi predsednika slovenskih krščanskih demokratov, Lojzeta Peterleta. Na dnevnem redu sestanka je namreč tudi formalni sprejem slovenskih krščanskih demokratov v to unijo. EDU je največja evropska mednarodna unija. Ustanovljena je bila 24. aprila 1970 v Salzburgu. Vključuje 26 strank, 7 strank pa ima status stalnega opazovalca.

MARJANA NOVAK
Vodja službe za stike z javnostjo

DELAVSKA ZVEZA PRI SLS O DOHODNINI

Delavska zveza pri Slovenski ljudski stranki zahteva, naj se vsem državljanom Slovenije, ki po davčni napovedi iz leta 1991 sodijo v 1. in 2. dohodkovno kategorijo, omogoči obročno odplačilo dohodnine v šestih obrokih. Vlada mora takoj sprejeti novo lestvico za odmero dohodnine za leto 1992 in oprostiti dohodnine vse tiste državljanke, ki prejemale izhodiščne osebne dohodek do višine šestega tarifnega razreda po Splošni kolektivni pogodbi, oziroma tam, kjer celotni prihodek družine ne pokriva niti povprečnih stroškov preživetja.

Preddesnica Izvršnega odbora
Delavske zveze pri SLS
METKA KARNER

ZLORABA IN SRAMOTITEV GRBA

V nekaterih slovenskih časopisih je bil objavljen reklamni oglas za knjigo Dimitrija Rupla: Skrivnost države, tako npr. v Delu dne 30. 9. 1992. Oglas predstavlja doslej neviden aroganten primer zlorabe in sramotitve grba Republike Slovenije. V tistem delu oglasa, kjer je grb vsebovan v originalni in nespremenjeni podobi (nad napisom »države«), gre seveda za neupravičeno izkoriščanje grba v privatne, komercialne namene. Potencialni kupec naj bi, zavestno ali nezavedno, imel občutek, da gre pri tem komercialnem produktu za nekaj uradnega še hušji pa je drugi del, ki predstavlja grb na pečatu v iznakaženi, zlomljeni obliki, kar seveda predstavlja kaznivno dejanje. Od javnega tožilca zato pričakujemo ustrezno ukrepanje.

Izršni odbor
Narodne demokratične stranke

ZAPLETI V PIRANSKEM ZALIVU

Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) izraža svojo ogorčenost nad početjem hrvaške policije prejšnji teden v Piranskem zalivu. Hrvaška očitno uveljavlja svojo državno suverenost nad področjem, kjer meja še ni določena. Zdi se, da se je Zagreb odločil, da ne bo konstruktivno reševal nerešenih vprašanj z Ljubljano. Upanje na drugačen, strpnejši in bolj kulturn dialog med državama je z nedavnim srečanjem vladnih delegacij še bolj splahnelo. Menimo, da je potrebno določena nerešena vprašanja z republiko Hrvaško internacionalizirati.

Za Socialdemokratsko stranko Slovenije
ANDREJ ŽORŽ, l.r.

Mišja mrzlica žal ni premagana

Na Dolenjskem zbolelo 24 ljudi, trije pa so umrli — S tem pisanjem dajem drugo javno pobudo za preventivne akcije, saj je bila prva neuspešna

Mišja mrzlica (strokovno: hemo-ragična mrzlica z ledvičnim sindromom) se pojavlja na Dolenjskem dobrih deset let. V zadnjih mesecih sta zbolela dva bolnika iz krške občine, in sicer na desnem bregu Save. Ker se je ta bolezen v tej občini pojavila prvič, se je med ljudmi pojavilo vznemirjenje. Zaradi tega tole pisanje.

Mišja mrzlica je nalezljiva virusna bolezen. Na Dolenjskem je do sedaj dokazano zbolelo 24 ljudi, trije so umrli. Izvor bolezni so mali gladolci, zlasti miši, podgane, krti in voluharji. Virus izločajo predvsem s slino in urinom. Človek se okuži tako, da vdihne prah, v katerem so virusi. To se najbolj pogosto zgodi pri delu v gozdovih in na poljih pa tudi doma. Prav zaradi tega je značilno sezonsko pojavljanje bolezni: spomladi in v jeseni. Značilno je tudi, da najbolj pogosto zbolijo moški, stari 20 do 50 let.

Bolezen se začne z visoko temperaturo, angino in oslabelostjo. Možne so še druge težave: glavobol, bolečine v trebuhu, bruhanje in motnje vida. Če gre pacient k zdravniku, ta ponavadi postavi diagnozo angine in zdravi z antibiotikom. Po nekaj dnevih se stanje bolnika izboljša, temperatura je normalna. Počuti se dan ali dva bolje,

potem ponovno nastopijo težave, številne krvavitve iz vseh sluznic, ledvice pričenjajo odpovedovati. Bolniki so ponavadi v tem obdobju bolni (peti do sedmi dan) hospitalizirani, bolezen je prepozna. Ker je virusna, ni specifičnega zdravljenja. Antibiotiki ne pomagajo. Zdravljenje je podporno, torej takšno, da organizmu pomaga premagati najhujše obdobje bolezni (odpoved ledvic).

Dolenjska je endemsko področje za to bolezen, miši in podgane so bolj okužene kot drugje v Sloveniji. Proti tej bolezni ni zdravila ne cepiva. Kaj torej lahko naredimo?

Splošni preventivni ukrepi so le delno učinkoviti, vendar potrebni. Gre za to, da čimprej skrbimo za red in čistočo. S tem lahko preprečimo prekomerno razmnožitev miši in podgan. Ko so mačke prelene in podgane preveč prebrisane, da bi se ujele v pastji, je potrebna deratizacija z zastrupljenimi vabami. Tudi ta bo bolj učinkovita, če bodo prostori, (zlasti kleti, drvarnice, skladišča itd.), spravljeni.

Deratizacijo opravljajo delavci Zavoda za socialno medicino in higieno Novo mesto. Deratizacijo opravljajo sistematsko in po potrebi.

Deratizacije seveda ni mogoče izvajati na poljih, travnikih in v gozdovih. Ne izvaja se v manjših vaseh in naseljih. Na žalost se tudi v krajih, določenih z občinskimi odlokom, ne izvaja zadostno strokovno. Zakaj? Predvsem zato, ker mora deratizacijo plačati posameznik (lastnik hiše, poslopja...), denarja pa ni. Problem bi se v veliki meri rešil tako, da bi se sredstva za obvezno deratizacijo zbirala preko komunalnega prispevka ali na nek podoban način, skratka, da denar ne bi šel neposredno iz žepa prebivalcev.

Trdno sem prepričan, da komunala higiena (sem sodi tudi uničevanje miši in podgan) ne sme biti odvisna od posameznikove volje in zmoglosti. Skupnost na določenem področju se proti temu lahko zavaruje le tako, da zagotovi potrebna sredstva. Pobudo za takšen način reševanja je Zavod za socialno medicino in higieno dal, predložil izvršnim svetom dolenjskih občin že leta 1988/89, a ni uspel. S tem pisanjem dajem javno pobudo. Pričakujem razpravo tudi na nivoju občinskih skupščin.

Dr. DUŠAN HARLANDER

Petje z Ladkom Korošcem

Družabnost — enkrat malce drugače

»Ne čakajmo, da nam drugi kaj prinesejo ali ponudijo, temveč poskusimo sami vgraditi kamenček v mozaik medsebojnih odnosov in v kulturo, sami kaj zase narediti — to naj bo poskus v zblizevanju ljudi...« je v petek zvečer v hiši dipl. arhitekta Jelice Kupec v naselju Marjana Kozine v Novem mestu deljal kulturni animator Rudolf Škof. Skupaj z znano Pionirjevo arhitektiko je pripravil program družabnega srečanja, ki se ga je udeležilo kakih 30 ljudi. Znanici in novi prijatelji so v svoji sredi prisrčno pozdravili priljubljeno opernega pevalca Ladka Korošca, pesnico Marijo Pilko iz Ljubljane, slikarja Branka Suhinja in glasbenika dr. Cveta Gradšarja. Napovedovalka Renata Mikec iz Studia D jih je prikupno predstavila in z njimi posamič pokramljala. Spoznali smo njihove življenjske poti, uspehe in snovanja kot njihov delež v ustvarjanju kulture. Iz »prve roke« smo slišali napisane in zapete pesmi, glasbo in videli slikarjeva de-

la na stenah sob in hodnikov. Sredi umetnikov in ustvarjalcev — ljubiteljev smo neposredno doživljali pristojevnost iskrenega življenjskega uredništva in ugotavljali, da noveška pomlad iz leta 1920 pravzaprav ni umrla, da lahko živi tudi v takih, čeprav še tako zelo skromnih priložnostih in v prijateljskem druženju. Tudi z 2. bienalom slovenske grafične ostaja med nami naprej in naj bi nam bila spodbuda v bodoče.

O teh stremljenjih in željah, da bi v malih skupinah in v prijateljskih družabnih skušali podoživljati vse, kar nam v hitenju in hlastanju po minljivih trenutkih tako zelo manjka, je govoril tudi Brane Kim, inženir kemije iz Krke in predpovednik občinske skupščine. Ko so v noč zanedele skupaj z Ladkom Korošcem zapete prelepe narodne pesmi, smo bili veseli prijetnega večera, novih srečanj in želja, da bi se tako ljudje večkrat delovali in si sami pripravljali ter podarjali »kulturno hrano«.

TONE GOŠNIK

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 8. X.

SLOVENIJA 1
10.00 - 13.05 in 14.15 - 0.35 TELETEKST
10.15 VIDEO STRANI
10.25 PROGRAM ZA OTROKE
BATUJINA ŠKATLICA
NORČIJE V ŽIVALSKEM VRTU
11.00 ŠOLSKA TV:
ANALITIČNA MEHANIKA (1/52)
ANGLEŠČINA: FOLLOW ME,
56. lekcija
MUZZY, ANGLEŠČINA ZA NAJ-
MLAJŠE
12.00 POROČILA
12.05 TV DNEVNIK BiH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
14.30 VIDEO STRANI
14.40 NAPOVEDNIK
14.45 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
EVA IN DIDRIK, švedska nadalj.
(1/9)
ŽIV ŽAV
18.30 ŽE VESTE..., svetovno izobraževalna
oddaja
19.10 RISANKA
19.18 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 TVARIETE
21.40 TEDNIK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 SOVA
23.10 DRAGI JOHN, amer. naniz,
25. epizoda
23.35 POŠTENJAKA IN LUMPA,
amer. naniz. (7/13)
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) -
18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska
kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Besede, besede, besede (TV igrice)
- 20.30 Po sledih napredka - 21.30 Umetniški
večer: Lojze Lebič (portret) in Concert
simfonikov RTV - 22.30 Video strani

PETEK, 9. X.

SLOVENIJA 1
9.35 - 13.05 in 14.55 - 1.45 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.10 PROGRAM ZA OTROKE
MOJA DRUŽINA IN OSTALE ŽIVA-
LI, angl. nadalj. (2/10)
ZVERINICE IZ REZIJE, (9/13)
10.50 PO SLEDEH NAPREDKA, ponovitev
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
15.10 VIDEO STRANI
15.20 NAPOVEDNIK
15.25 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA: MADE
IN SLOVENIJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.18 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
FORUM
20.30 ODLOŽENI RAJ, angl. nadalj. (7/12)
21.25 OČI KRITIKE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:
ROSEANNE, zadnja epizoda amer.
nanizanke
23.10 POŠTENJAKA IN LUMPA,
amer. naniz. (8/13)
0.00 ALBERTO EXPRES, franc. film
1.35 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) -
18.00 Regionalni programi - Maribor: Slove-
nska kronika - 19.00 Jazz in blues - 19.30
Dnevnik BiH - 20.00 Besede, besede, besede
(TV igrice) - 20.30 Slovenski magazin - 21.00
Studio City - 22.30 Ljubljanski oktet in njegovih
20 let - 0.00 Video strani

SOBOTA, 10. X.

SLOVENIJA 1
7.20 - 13.05 in 14.00 - 1.45 TELETEKST
7.35 VIDEO STRANI
7.45 IZBOR
7.45 RADOVEDNI TAČEK
8.00 LONČEK, KUHAJ!
8.10 MODRO POLETJE, 29. in 39. del
9.10 KLUB KLOBUK
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
14.25 NAPOVEDNIK
14.30 TEDNIK, ponovitev
15.20 IGRALKA, amer. film
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 VIZIONARJI, ponovitev angl. dok.
oddaje (4/4)
18.05 PRISLUHNI MO TISINI
18.35 DOBER TEK! - KUHAJSKI NASVETI
PAULA BOCUSEJA (5/22)
19.00 RISANKA
19.08 NAPOVEDNIK
19.12 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
UTRIP
20.30 KRIŽKRAŽ
21.35 ZASEBA VOJNA ZA LUCINDO
SMITH, avstral. nadalj. (1/4)
22.20 TV DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
MURPHY BROWN, 45. epizoda amer.
nanizanka

POŠTENJAKA IN LUMPA, amer.
naniz. (9/13)
MRAVLJE, amer. film
1.35 VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
14.25 Video strani - 14.35 Tok, tok (ponovitev)
- 16.30 Sova (ponovitev) - 17.45 Pogled in
zadeni - 18.30 Domači ansambli: Gorenjci -
19.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz.,
13/17) - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Popularni
Bach - 20.25 Zbogom, policaji! (franc. film) -
21.55 Tračarije v živo

NEDELJA, 11. X.

SLOVENIJA 1
9.00 - 13.20 in 14.10 - 0.15 TELETEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 PROGRAM ZA OTROKE
EVA IN DIDRIK, šved. nadalj. (1/9)
ŽIV ŽAV, ponovitev
10.35 MARIJ KOGOJ NA NAŠI PESMI 90
11.05 KRONIKA, ponovitev kanadske poljud-
noznan. serije (25/26)
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH
12.55 BEGUNCI, TU Z NAMI
14.35 NAPOVEDNIK
14.40 LJUDJE IN ZEMLJA
15.10 DOMAČI ANSAMBLI: GORENJC,
ponovitev
15.40 Maksim Gorki: ŽIVLJENJE KLIMA
SAMGINA, ruska nadalj. (2/14)
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 VRTNICA IN ŠAKAL, amer. film
18.50 TV MERNIK
19.05 RISANKA
19.15 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ZRCALO TEDNA
20.30 ZDRAVO
21.35 ČUDOVITI SVET MINERALOV,
poljudnoznan. serija (3/3)
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE,
26. epizoda
POŠTENJAKA IN LUMPA, amer.
naniz. (10/13)
0.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
14.30 Video strani - 14.40 Sova (ponovitev) -
16.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik BiH -
20.00 Videogodba - 20.30 Druga godba - 20.30
TV prodaja nepremičnin - 20.35 Brazilska
trilogija: Pernate puščice (angl. dok. serija, 1/
3) - 21.25 Dirigenti in muzikanti (nadalj. HTV,
1/7) - 22.20 Mali koncert - 22.30 Športni
pregled - 23.05 Video strani

PONEDELJEK, 12. X.

SLOVENIJA 1
8.45 - 13.05 in 15.20 - 0.40 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 PROGRAM ZA OTROKE
10.10 ODLOŽENI RAJ, ponovitev angl.
nadalj. (7/12)
11.00 MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO
TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH
12.55 VIDEO STRANI
15.35 VIDEO STRANI
15.45 NAPOVEDNIK
15.50 SLOVENSKI MAGAZIN, ponovitev
16.25 DOBER DAN, KOROŠKA
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
RADOVEDNI TAČEK
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA
(6. del nadalj.)
ATA IN MAMA SI DOPISUJETA,
italij. naniz. (2/11)
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, nemška
poljudnoznan. serija (6/27)
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 SVET NA ZASLONU
21.20 MALA NOČNA GLASBA, drama MTV
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz.
(5/12)
POŠTENJAKA IN LUMPA, amer.
naniz. (11/13)
AMERIŠKA KRONIKA, amer. dok.
serija (6/13)
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
15.15 Video strani - 15.25 Oči kritike
(ponovitev) - 16.15 Sova (ponovitev) - 17.30
Športni pregled (ponovitev) - 18.00 Regionalni
programi - Ljubljana: Slovenska kronika -
19.00 Videošpon - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00
Pari (TV igrice) - 20.30 Gospodarska oddaja:
10.000 obratov - 21.00 Sedma steza - 21.30
Ciklus filmov znanih režiserjev: E. Rohmer:
Ljubezen popoldne (franc. film) - 23.05 Skate
TV - 23.35 Video strani

TOREK, 13. X.

SLOVENIJA 1
8.35 - 13.05 in 14.40 - 1.00 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 ŠOLSKA TV, ponovitev
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 PRISLUHNI MO TISINI, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH
15.05 NAPOVEDNIK
15.10 LJUBEZEN POPOLDNE, ponovitev
franc. filma
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
LONČEK, KUHAJ!
ZVERINICE IZ REZIJE (12/13)
PRVI USPEHI: VID KOBÉ - VIOLI-
NA
DENVER, POSLEDNJI DINOZA-
VER, amer. naniz. (3/20)
PO BELIH IN ČRNH TIPKAH (1/8)
18.40 ALPE-DONAVA-JADRAN
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.25 NOVOSTI ZA LOŽB
21.40 SKUPNA DEŽELA, amer. nadalj.
(2/4)
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI
(1/8)
23.30 SOVA:
SVEŽ VETER V STAREM GRADU,
angl. naniz. (5/6)
POŠTENJAKA IN LUMPA, amer.
naniz. (12/13)
0.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
14.25 Video strani - 14.35 Svet na zaslonu
(ponovitev) - 15.15 Sova (ponovitev) - 16.50
Svet poroča - 17.30 Slovenci v zamejstvu - 18.00
Regionalni programi - Koper: Slovenska
kronika - 19.00 V služni rock n rolla - 19.30
Dnevnik BiH - 20.00 Pari (TV igrice) - 20.30
Glasba, show in cirkus - 21.30 Kontaktna
oddaja - 23.30 Svet poroča (ponovitev) - 0.10
Video strani

SREDA, 14. X.

SLOVENIJA 1
9.35 - 13.05 in 14.20 - 0.30 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA,
6. del nadalj.
PO BELIH IN ČRNH TIPKAH,
ponovitev 1. oddaje
11.00 SKUPNA DEŽELA, ponovitev amer.
nadalj. (2/4)
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BiH
14.45 NAPOVEDNIK
14.50 KONTAKTNA ODDAJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
MOJE IME JE BILL, W., amer. film
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
RADIO FM, amer. naniz. (3/13)
POŠTENJAKA IN LUMPA, amer.
naniz. (13/13)
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
15.40 Video strani - 15.50 Osmi dan
(ponovitev) - 16.40 Sova (ponovitev) - 18.00
Regionalni programi - Maribor: Slovenska
kronika - 19.00 Psiho - 19.30 Dnevnik BiH -
20.00 Športna sredi - 21.00 Ob 90-letnici
Maksa Firmica (ponovitev) - 21.45 Concert
kvarteta trombonov Slokar - 22.45 Video strani

Na
prehodu
v novo razvojno
obdobje

IŠČEMO NAJBOLJŠE

KOMERCIALISTE
za učinkovito nastopanje na tujih trgih.

Če:
ste visokošolsko izobraženi,
aktivno obvladate angleški, nemški ali francoski
jezik,
ste dinamični in ustvarjalni in
se želite strokovno usposablјati,
napredovati in biti stimulatívno
nagrajeni,

nam pošljite svojo ponudbo s
pripisom »komercialist«
ali pa nas obiščite
na naslovu:

NOVOLES, Irsna industrija, Straža, d.d.
Na žago 6, 68351 Straža
telefon: 068 23 504, 84 533
PRIDRUŽITE SE NAM, DA SKUPAJ
UREŠNIMO VAŠE IN NAŠE NACRTE!

novoles

PIONIR

PIONIR

AKI d.d.

Montaža, Kovinarstvo, Instalacije

Novo mesto, Mala Cikava 25

Poleg izvedbe del in prodaje materiala opravljamo meritve, izdelujemo teh-
nološke popise, predlagamo racionalizacijo izvedbe, izdelamo projekte,
nudimo strokovno tehnični nadzor in ostalo strokovno pomoč iz naših
dejavnosti.

Smo pooblaščen servis za ročne stroje Iskra. Izdelujemo kovinsko galanterijo
in večnamenske kioske »PIKI«.
Telefon: 068/23-118 n.c.
068/23-187 trgovina
068/21-147 marketing
Telefaks: 068/22-204

V družbi s strokovnimi in
izkušenimi kadri izvajamo dela pri
gradnji, napeljavi in instalacijah na
področju:
— elektrike
— vodovoda
— ogrevanja
— plina
— prežračevanja
— kleparska dela

V trgovini, ki je locirana v poslov-
nih prostorih družbe, prodajamo
ves material iz zgoraj naštetih
dejavnosti.

VI NAM — MI VAM

HOTEL
»DELFIN«
IZOLA,
»B« kat.

Pri nas je lepo tudi jeseni, zato vas vabimo na prijetne počitnice
na topli slovenski obali.
Imamo notranji bazen z morskovo vodo 31 °C, zabavne večere s
plesno glasbo, kozmetiko, masažo, pedikuro, izlete v okolico in
dlje, najem koles, frizerja, fotografa in dobro pizzerijo.

OKTOBRA IMAMO NIŽJE CENE
Upokojenci imajo posebne cene, otroci pa še dodaten popust.
Rezervacije in informacije po tel. 066/63-554 ali 63-552 in po
faxu 066/63-411.
Pričakujemo vas.

DUHOVNA
UNIVERZA
V NOVEM MESTU

Center za duhovno kulturo vabi vse, ki želite preseči svet vsak-
danjega življenja, se seznaniti z izročili prastare modrosti
Vzhoda in Zahoda ter obogatiti svoje življenje z izkušnjo globo-
ke meditacije, na informativno-vpisna dneva Duhovne uni-
verze, ki bosta 8. in 15. oktobra ob 18.00 uri v hotelu
Metropol.
Informacije po tel.: 061/556-822

• Verjemi v tisto statistiko, ki si jo
sam ponaredil. (Churchill)

• Subvencije so gospodarsko-poli-
tično spomeniško varstvo. (Nahr)

• Bivši prijatelj je hujski od sovraž-
nika. (Ruski pregovor)

MESTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA,
d.o.o., KRŠKO
Cesta krških žrtev 53
Tel.: 0608/21-140

PREGLED MESEČNIH IN LETNIH
OBRETNIH MER NA TOLARSKA
SREDSTVA OBČANOV, OBRNTNIKOV
IN MALIH PODJETIJ

V OKTOBRU 1992

	MESEČNE OBRETNOSTNE MERE	LETNE OBRETNOSTNE MERE
VPOGLEDNI DEPOZITI	2,70%	36,96%
DEPOZITI Z ODPOVEDNIM ROKOM 15 DNI	3,13%	43,81%
KRATKOROČNO NENAMENSKO VEZANI DEPOZITI		
1. Sredstva, vezana nad en mesec	3,69%	53,39%
2. Sredstva, vezana nad tri mesece		
— do 200.000,00 SIT	3,81%	55,45%
— nad 200.000,00 SIT	3,87%	56,48%
3. Sredstva, vezana nad šest mesecev		
— do 200.000,00 SIT	3,96%	58,19%
— nad 200.000,00 SIT	4,04%	59,56%
DOLGOROČNO NENAMENSKO VEZANI DEPOZITI		
1. Sredstva, vezana nad dvanajst mesecev	4,11%	60,86%
2. Sredstva, vezana nad 24 mesecev	4,21%	62,64%

OHRANJAMO TRADICIJO SLOVENSKEGA HRANILNIŠTVA.

SLOVENSKO PIVO UNION OSVAJA SVET

ČRNI BARON - zlata medalja
za vrhunsko mednarodno kvaliteto
Monde selection, Amsterdam 1992.
Tako je slovensko pivo UNION
osvojilo tiste, ki pijejo le najboljše.

Na podlagi 5. člena Pravilnika o kriterijih za do-
deljevanje sredstev občinskega proračuna za
pospeševanje gospodarskega razvoja v občini
Brežice (Uradni list RS št. 3-1/91) je Izvršni svet
Skupščine občine Brežice na svoji 33. seji dne
25. 9. 1992 sprejel

SKLEP O RAZPISU ZA DODELITEV SREDSTEV ZA POSPEŠEVANJE GOSPODARSKEGA RAZVOJA V OBČINI BREŽICE

1. člen

Za pospeševanje gospodarskega razvoja je v proračunu
občine Brežice zagotovljeno 22.800.000,00 SIT.

2. člen

Zbrana sredstva se bodo dodeljevala v obliki posojil za sofi-
nanciranje naložb, ki bodo zagotavljale:

- razširitev obstoječe proizvodnje, uvajanje nove proizvodnje
ali storitvene dejavnosti,
- v čimkrajšem času ustrezne ekonomske učinke (donosnost),
- realizacijo inovacij in inovacijskih dosežkov ter njihovega
prenosa v proizvodnjo,
- odpiranje novih delovnih mest (zagotoviti najmanj 2 novi de-
lovni mesti),
- izvozno usmerjenost in/ali nadomeščanje uvoza,
- programe racionalne rabe energije in surovin,
- ekološko čiste programe.

3. člen

Na natečaj se lahko prijavijo podjetja in obrtniki, ki imajo se-
dež na območju občine Brežice.

4. člen

Pogoji posojila so:

- skupna doba vračanja kredita je 3 leta,
- 1-letni moratorij,
- vračilo posojila do dveh let,
- obrestna mera 2%,
- vrednost glavnice se veže na DEM, obračunano po sred-
njem tečaju Banke Slovenije.

5. člen

Podjetja in obrtniki, ki želijo pridobiti sredstva iz tega naslova,
morajo predložiti naslednjo dokumentacijo:

- sklep o vpisu podjetja v register oz. potrdilo o vpisu obrato-
valnice v register obratovalnic,
- potrdilo SDK o oddaji zaključnega računa oz. potrdilo RUJP
o oddaji napovedi za odmero davka od dohodka iz
dejavnosti,
- investicijski program, ki mora obsegati:
- predstavitev investitorja (naziv firme oz. obratovalnice,
predmet poslovanja, organiziranost, opis in predračunska
vrednost investicije ter višina zaprosenega posojila),
- analizo poslovanja in premoženja podjetja (če podjetje že
posluje),
- opis investicije s predračunsko vrednostjo (predračunska
vrednost investicije mora biti dokumentirana, npr. predra-
čuni, pogodbe, računi...),
- finančno konstrukcijo z navedenimi viri financiranja in s ča-
sovnim dinamiko,
- pričakovani rezultat za obdobje 3 — 5 let (stopnja donosno-
sti oz. profitna stopnja 12%, predvideno število zaposlenih
po investiciji),
- analizo prodajnega trga,
- zaključne ugotovitve s kratkim povzetkom analize upravi-
čenosti nameravane investicije.

6. člen

Prijave naslovite na Sekretariat za gospodarski razvoj občine
Brežice, Cesta prvih borcev 18, najkasneje v 30 dneh po objavi
sklepa preko Radia Posavje Studia Brežice oz. v Dolenjskem
listu.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI PODRUŽNICA KRŠKO

razpisuje prosta delovna mesta

SAMOSTOJNI INŠPEKTOR (3 delavci)

Pogoji:

- dipl. ekonomist
- 24 mesecev delovnih izkušenj
- izpit iz kontrolnega postopka
- aktivno znanje slovenskega jezika
- prenehanje pravnih posledic po 176. členu
zakona o SDK

Delovno razmerje se sklone za dobo 4 let
(reelekcija).

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o
izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom
v 8 dneh po objavi na naslov:

Služba družbenega knjigovodstva v repu-
bliki Sloveniji, podružnica Krško, Cesta 4.
julija 42, 68270 Krško.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15
dneh po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.

ENKRATNA PRILOŽNOST OBRNTNA ZADRUGA Hrast, Novo mesto

PRODA samostojen objekt na Cesti herojev v Novem mestu,
primeren za gostinsko dejavnost (PIZZERIJA, SLAŠČIČAR-
NA, SNACK BAR, KAVARNA in drugo) v izmeri 165 m², in
funkcionalno zemljišče za teraso 303 m². Lokacija je izredna,
poleg bodočega avtosalona Mercedes Avtocommerca Ljub-
ljana.

Zainteresirani dobite informacije na sedežu zadruga, Adami-
čeva 2, ali po telefonu 068/22-802.

MESTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA,
d.o.o., KRŠKO
Cesta krških žrtev 53
Tel.: 0608/21-140

ALI JE MOGOČE, DA ŠE NIMATE VARNEGA SEFA?

Nudimo vam na ugodni lokaciji v centru Krškega v najem naj-
modernejši sefi vrhunske kakovosti, ki zagotavljajo optimalno
varnost.

Varna hramba vrednostnih papirjev, zlata, oporok, pogodb, di-
plom, umetniških predmetov!
Možen najem od enega tedna dalje! Organiziramo prevoz do
sefa in nazaj.
TUDI VI BOSTE IMELI VARNO MESTO PRED ROPOM,
POŽAROM...

Novo
PUMA PRIHAJA
RIBOMATERIJAL • EDINI ZAŠTOPNIK

zavarovalnica triglav d.d.
poslovna enota Novo mesto
Zagrebska 2, 68000 Novo mesto

vabi k sodelovanju

več honorarnih sodelavcev za sklepanje zavarovanj na terenu na območju občin

- Novo mesto
- Metlika
- Črnomelj
- Trebnje
- Kočevje

Vse zainteresirane vabimo, da svoje vloge pošljejo v 8 dneh na naslov:
Zavarovalnica Triglav, d.d.
Poslovna enota Novo mesto, Zagrebska 2, Novo mesto.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem roku za sprejemanje pisnih vlog.

UGODEN NAKUP

TESNILA TMT VELIKA LOKA

vam po znižanih cenah nudi naslednje proizvode:

— traktor TORPEDO TD — 45 Adriatic	682.500,00 SIT
— motokultivator MIO F 620 — HONDA	116.140,00 SIT
— motokultivator MIO 265 — HONDA	54.496,00 SIT
— motokultivator MUNDIAL JUNIOR 300 L	89.312,00 SIT
— električna kosiinica MIO 400 W	17.867,00 SIT
— kolo z motorjem TOMOS A 35 S	58.025,00 SIT
— kolo z motorjem TOMOS A 35 L	66.330,00 SIT
— kolo z motorjem TOMOS COLIBRI	80.465,00 SIT

Prometni davek je vključen v ceni.
Informacije po tel.: 068/44-211 ali osebno v prodaji podjetja.

KOP LONGAR d.o.o.

SNEGOLOVI — enostavna montaža
PANTI — varilne sponje (različne)
RAZNE PODLOŽKE
KOMPRESORJI — 50 do 500 litrov

Vse po ugodnih, konkurenčnih cenah.
Tel.: (068) 84-647

LES Šentjernej, d.o.o., Groblje 62

Obvestilo gozdnim posestnikom!

Obveščamo vse stranke, da smo začeli z novo sezono odkupa lesa — hlodovine. Stranke lahko pokličejo po tel. (068) 42-231 od 7. do 15. ure ali v večernem času od 18. do 20. ure. Se priporočamo!

STP

Trgovina emonka, Prešernov trg 15, Novo mesto

vam nudi:

- sveže praženo kavo emonec
- surovo kavo Minas
- vrhunska buteljčna vina
- ekspres aparate za kavo
- mlinčke za kavo
- aparate in mase za pripravo tople čokolade
- bogat asortiman MILKA čokolad

veleprodaja kave za trgovino in gostinstvo

Ob nakupu kave — skodelica kave zastoj.

Nasvidenje v emonki! Telefon: (068) 26-071

AZILTA d.o.o.

DETEKTIVSKA AGENCIJA
NOVO MESTO

- * varovanje oseb in premoženja
- * detektivska dejavnost
- * tel. (068) 27-047
- * tel./fax: (068) 28-157

VSEM ZAVAROVANECM ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA V SLOVENIJI

V zadnjem času vzbujajo izredno pozornost celotne javnosti različna informativna in propagandna sporočila o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. Žal mnoga med njimi puščajo odprta in strokovno nedorečena vprašanja. S tem hote ali nehotе vzbujajo dvome in neupravičene strahove. Spremembe v zdravstveni zakonodaji niso usodne, saj so skrbno načrtovane in postopno rastejo iz sistema, ki smo ga bili navajeni že doslej. Z uvedbo zdravstvenega zavarovalništva in s tem tudi možnosti prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja sledimo korakom naših razvitejših sosedov, ki so s podobnimi rešitvami že pred časom uveljavili bolj odgovorno skrb za zdravje in bolj obvladljiv sistem visokih zdravstvenih stroškov. Z novimi rešitvami hkrati uveljavljamo tudi bolj razumen odnos posameznikov do svojega zdravja, vendar ne zgolj v smislu večje osebne odgovornosti, temveč tudi kot uvajanje možnosti osebnega izbora in vpliva posameznika na kakovost zdravstvene oskrbe.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki deluje s svojo razvejeno mrežo v vseh slovenskih občinah, vam v skladu z zakonom zagotavlja vse pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. V tej funkciji zavod zastopa vaše interese, torej interese vseh zavarovanih oseb v Sloveniji, in skrbi za uresničevanje vaših pravic. Zavod je po zakonu določen tudi kot edini obvezni izvajalec prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji, kar pomeni, da se prostovoljno zdravstveno zavarovanje, zlasti na področju zavarovanja doplačil, lahko začne uresničevati šele, ko ga uvede zavod. Seveda pa ga lahko ponujajo tudi druge zavarovalnice. Naš zavod bo v prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju prav tako zastopal vaše interese in pravice, saj je naš osnovni namen zagotoviti čim višjo zdravstveno varnost vsem že zavarovanim osebam v Republiki Sloveniji.

V naši bogati ponudbi prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja je predvidena možnost zavarovanja na štirih področjih, in sicer:

1. zavarovanje za razliko do polne vrednosti zdravstvenih storitev, zdravlil in pripomočkov;
2. zavarovanje za storitve, ki so zajete v obveznem zdravstvenem zavarovanju, a jih zavarovana oseba uveljavlja v višjem standardu, večjem obsegu in po drugačnem postopku, kot je predpisano v obveznem zavarovanju;
3. zavarovanje za storitve, ki niso sestavni del pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja;
4. zavarovanje oseb, ki nimajo ali ne morejo pridobiti lastnosti zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju v R Sloveniji.

V sklopu teh štirih področij pa so oblikovani paketi, ki dajejo sklenitelju zavarovanja široke možnosti izbire. Javnosti jih bomo podrobneje predstavili v najkrajšem času, takoj ko jih bo sprejela novo imenovana skupščina našega zavoda. Z vsebino paketov in vsemi drugimi novostmi se že sedaj lahko objektivno seznanite na naših 46 izpostavah in regionalnih območnih enotah zavoda v Celju, Novi Gorici, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu in Ravnah na Koroškem. V zvezi s prostovoljnem zdravstvenim zavarovanjem torej ravnajte tako, kot bo ravnal vsak razumen človek:

- počakajte na čimbolj pestro ponudbo različnih zavarovalnic, predvsem pa tudi našega zavoda,
- dobro preučite različne možnosti, ki se vam ponujajo, še zlasti z vidika dejanske možnosti uresničevanja ponujenih pravic iz prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja,
- izberite tisto ponudbo, ki bo za vas najbolj ugodna in sprejemljiva.

TOREJ S PREMIŠLJENIMI KORAKI DO VEČJE ZDRAVSTVENE VARNOSTI!

ZZS ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS

EKIPA

WOLFCOMMERCE

Zavod za organizacijo in izvajanje vzajemne pomoči članom p.o.

vam omogoča na podlagi združevanja sredstev, pridobitev denarnih sredstev iz naslova vzajemne pomoči. Brezobrestno boste vlagali in vračali enake anuitetne zneske v razponu od najmanj 1.000 SIT do največ 16.666 SIT. Čakalna doba za pridobitev vzajemne pomoči je najmanj 6 mesecev.

Pričakujemo vas v naših predstavnih v:

- Novem mestu, Brežicah, Metliki in Črnomlju.

... z Vami v stiski in obilju ...

Na osnovi 17., 18. in 19. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in 46. člena statuta Srednje šole Krško

razpisujemo prosta delovna mesta:

1. pomočnika ravnatelja
2. vodje organizacijske enote strojna šola
3. vodje organizacijske enote elektro šola

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti morajo ustrezno visoko izobrazbo, pedagoško-andragoško izobrazbo in opravljen strokovni izpit,
- imeti morajo najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
- imeti morajo organizacijske in delovne sposobnosti za pedagoško vodenje zavoda.

Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjega dela na naslov:

Srednja šola KRŠKO, Hočevarjev trg 1, 68270 KRŠKO,

in to v 10 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

objavlja na podlagi 7. člena Pravilnika o merilih in pogojih za dodeljevanje sredstev za razvoj obrti in podjetništva, regresirane obrestne mere ter zagotavljanje depozitnih sredstev v občini Novo mesto

RAZPIS ZA DODELJEVANJE POSOJIL IN REGRESIRANJE OBRETNJE MERE IZ SREDSTEV ZA RAZVOJ OBRTI IN PODJETNIŠTVA V OBČINI NOVO MESTO

VSEBINA IN POGOJI RAZPISA:

1. Sredstva se bodo dodeljevala za posojila in regresirane obrestne mere.
2. Nameni financiranja: nakup opreme, nakup, graditev, prenova ali adaptacija objektov, nakup, urejanje in opremljanje stavbnih zemljišč za gospodarske dejavnosti, revitalizacijo opuščanih objektov za potrebe obrti in podjetništva ter oživiljanje domače obrti.
3. Sredstva se prednostno dodeljujejo: proizvodnim dejavnostim, ki zagotavljajo nova delovna mesta, ki uvajajo sodoben tehnološki proces na osnovi novih programov, ki dopolnjujejo programe ostalega gospodarstva, ki so energetsko varčne, ki so izvozno usmerjene, in dejavnostim, ki so na posameznih območjih občine deficitarne.
3. Za sredstva lahko zaprosijo: obrtniki, podjetniki oz. podjetja v zasebni lasti in občani, ki so pri pristojnem občinskem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma dovoljenja za izpolnjevanje pogojev za opravljanje podjetniške dejavnosti na podlagi priglasitve v sodni register in izpolnjujejo pogoje za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja.
4. Doba vračanja posojila: sredstva za razvoj se dodeljujejo v obliki posojil z dobo vračanja 2—5 let, odvisno od vrednosti investicijske naložbe, višine posojila in dohodkovne uspešnosti dejavnosti, ki jo prosilec opravlja.
5. Prosilec lahko ob izpolnjevanju pogojev razpisa pridobi sredstva za subvencioniranje obrestne mere za kredit, ki ga iz svojih sredstev odobri banka.
6. Znesek sredstev za posojila in subvencioniranje obrestne mere določi Izvršni svet Skupščine občine Novo mesto. Višina dodeljenih sredstev je odvisna od lastne udeležbe in ne sme presežati 20% predračunske vrednosti naložbe, s tem da imajo prosilci za ostali del predračunske vrednosti zagotovljena lastna sredstva in druge vire.
7. Krediti se odobravajo z valutno klavzulo (srednji tečaj DEM) in 5-odst. realno obrestno mero. Za investicije na demografsko ogroženem področju je realna obrestna mera 4%. Za kredite, katere iz svojih sredstev odobri banka, Izvršni svet subvencionira realno obrestno mero od 5% (oz. 4%) do največ 20%.
8. Vlogo skupaj s potrebnimi prilogi prosilci za dodelitev posojila oziroma subvencioniranje obrestne mere za dodeljeni bančni kredit oddajo na naslov: **Skupščina občine Novo mesto, Sekretariat za družbeni razvoj, Novo mesto, Novi trg 6. Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.** Razpis za pridobitev kredita in subvencioniranje obrestne mere je permanenten in traja do konca leta 1992.
9. Vloga za dodelitev sredstev mora vsebovati:
 - ime in priimek ter stalno prebivališče prosilca;
 - dejavnost in naslov obratovalnice;
 - poslovni načrt z opisom programa z vidika tržnih možnosti, tehnologije, inovacij, kadrov, varstva okolja in porabe energije, predračunske vrednosti in virov financiranja ter predvidenih rezultatov programa.
10. Vlogi mora biti priložena naslednja dokumentacija:
 - potrdilo o vpisu obratovalnice v register ali potrdilo, da je občan pri pristojnem občinskem upravnem organu vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. na pristojnem sodišču priglasil vpis v sodni register ter izpolnjuje pogoje za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja;
 - potrdilo o plačanih družbenih obveznostih;
 - dokazila glede na namen sredstev; overjena kupoprodajna pogodba pri nakupu poslovnih prostorov, gradbeno dovoljenje, potrdilo o priglasitvi del in predračun, zemljiškoknjižni izpisek, izjava lastnika oz. upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli načrtovana dela in najemno pogodbo, ko gre za novo gradnjo, prenavo ali adaptacijo poslovnih prostorov;
 - predračun, račun ali kupoprodajna pogodba pri nakupu opreme ali nadomestnih delov;
 - izjava prosilca o zaposlitvi novih delavcev in roku za dokončanje investicije.
11. Informacije in navodila za oddajo vlog dobijo prosilci pri Sekretariatu za družbeni razvoj občine Novo mesto, Novi trg 6, Novo mesto, telefon 21-040, int. 291. Na tem naslovu je prosilec sredstev razvojnega sklada na voljo tudi pravilnik sklada.

122 GASILSKIH CISTERN PITNE VODE

SEVNICA - Od začetka leta do konca avgusta so sevnški gasilci 122-krat pripeljali pitno vodo gospodinjstvom oz. kmetijam, ki so občutile največje pomanjkanje in so

lahko vodo tudi plačale. Gasilska cisterna je prevozila v tem času 1821 km, gasilci so opravili 244 prostovoljnih ur. Strojelom črpalke pomeni okrog 190.000 tolarjev stroškov, zaradi tega znaša izpad prihodka kar 143.000 tolarjev!

ZAHVALA

*Skrb, delo in trpljenje-
tvoje je bilo življenje.
Ljubil si polja, vinske gore,
smrt ločila te je od nje.*

V 87. letu starosti nas je nenadoma zapustil

JOŽE GOLOBIČ

z Radovice pri Metliki

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Hvala tudi GD Radovica, guberniku Jožetu Gosenci, pevcem, Ivanu Kapušinu za zaigrano Tišino in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: žena Bara, sin Franc, hčerke Pepca, Stanka, Cirila, Cvetka in Slavica z družinami ter vnuki in pravnuki

ZAHVALA

*Sonca ni nikjer več,
bolečina para nam srce,
spomin nate, solze so na licu,
ostal boš v nas do večnosti.*

Ob nepričakovani izgubi našega predragega očeta, moža, dedka, pradedka in strica

RUDOLFA KOSTEVCA

iz Pavlove vasi pri Pišecah

se zahvalujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih in nam stali ob strani.

Njegovi najbližji

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je tiho zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, tašča, teta in prababica

IVANA LISAC

Pirče 9

Iskreno se zahvalujemo sosedom, sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vsestransko pomoč, ki ste nam jo nudili in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni osebju internega oddelka bolnice Novo mesto za skrbno nego in lajšanje bolečin, g. župniku iz Fare in g. župniku Petru iz Novega mesta za lepo opravljen obred in pevcem iz Šmihela. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V žalosti, ko smo ostali brez skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JULIJA BRINCA

iz Rosalnic 35, Metlika

smo spoznali toliko prijateljev, ki so z nami čutili izgubo, ki nas je prizadela. Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in nekdanjim sodelavcem Kometa za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Ivki, dr. Mlačku in dr. Vukoviču za lajšanje bolečin. Hvala GD Rosalnice, g. Vrničarju in g. Matjašiču za plemenite besede o pokojniku, gospodoma župnikoma Albinu in Andriji za lepo opravljen obred ter pevkam za zapete žalostinke. Še enkrat hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo, da je umrla naša upokojena sodelavka

JOŽEFA BLAŽIČ

z Brega 19

Od nje smo se poslovili v torek, 6. oktobra, na pokopališču v Ločni. Ostala nam bo v lepem spominu.

DELAVCI IN UPOKOJENCI KRKE, tovarne zdravil,
Novo mesto

OSMRTNICA

V soboto, 3. oktobra 1992, smo se na pokopališču v Dolenjskih Toplicah poslovili od našega upokojenega sodelavca

IVANA-JANEZA SENOŽETNIKA

iz Meniške vasi

Pogrešali bomo njegovo vedrino.

KRKA-ZDRAVILIŠČA Novo mesto
Zdravilišče Dolenjske Toplice

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila naša draga žena in teta

ANTONIJA AJDIČ

roj. Kašček

iz Vavte vasi

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebna zahvala dr. Kokalju, patronažni sestri Erni, sošedoma g. Zupančiču in g. Novincu za besede slovesa, pevcem iz Šmihela in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: mož Jože in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

*Nekoč prijazno domačijo
prerašča robida, mah, bršljan.
In v samotni tej
le na oknu tvojem rože
še cvetijo ti v spomin.*

11.10.1991 - 1992

JOŽETU ADLEŠIČU - Grajskemu

iz Podbrežja pri Adlešičih

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Tiho pojdem, kadar bo čas,
in ne povem nikomur, zakaj.
Pojdem brez želje, ki bi hotela nazaj,
tihu pojdem, kadar bo čas.
(Anica Černe)*

Nepričakovano in prezgodaj nas je zapustila naša draga sestra in teta

FANIKA ČRNE

upok. učiteljica iz Dol. Toplic

V globoki žalosti se zahvalujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi, poklonili cvetje, nam izrazili sožalje in pokojno v velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Njeni domači

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila ljuba žena, mama, babica in prababica, sestra in teta

IVANKA OŽANIČ

iz Kuželja 22

Prisrčna hvala vaščanom, sorodnikom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo v velikem številu pospremili na pokopališče. Lepa hvala duhovnikom in pevkam. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: mož Jože, sin Ivan z družino, hčerka Jožefa s sinom, Bernardica z družino, Marija z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Ne jokajte za menoj,
le tiho k grobu pristopite
in večni mir
mi zaželite.*

V 68. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

JOŽE RAUH

iz Bojanje vasi 32

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom Bajukovim, Cesarjevim in Stepanovim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje in darovali cvetje. Še posebej se zahvalujemo žilnemu oddelku bolnišnice v Novem mestu, zdravstvenemu domu Metlika in dr. Bojanu Videtiču, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter guberniku za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala za številno spremstvo na zadnji poti.

Žalujoci: žena Ana, hčerka Jožica z možem Srečkom, hčerka Marija, vnuki Tomaž, Tine, Mojca in David

ZAHVALA

*Zlati časi, kje ste zdaj,
kjer srečni smo bili nekdanj.
Utihnil je tvoj glas,
ostalo tvoje srce,
ostalo so samo sledovi pridnih
rok in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.*

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 44. letu mnogo prezgodaj in nepričakovano zapustil naš dragi

TOMISLAV ŠILJAC - ŠILJO

iz Metlike, Ul. na trgu 5

Najlepše se zahvalujemo dobrim prijateljem, sosedom in sorodnikom za nesebično pomoč, ki ste nam jo nudili v najtežjih trenutkih, in za izrečeno sožalje. Iskrena hvala članom Obrtne zbornice Metlika za podarjeno cvetje, posebno g. Petru Predoviču za besede slovesa, direktorju in dobrim sodelavcem iz podjetja Voznik iz Nove Gorice, vsem, ki ste našemu dragemu darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala godbi na pihala in župniku za lepo opravljen obred

Žalujoci: žena Seka, hčerka Emilija, sin Tomislav, tašča, oče, brata Zvonko in Stevo z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano,
v srcih naših boš ostala,
solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki močno boli.*

Ob boleči izgubi žene, matere, stare matere, tete in svakinje

FRANČIŠKE PANJAN

z Goleka 14 pri Dragatušu

iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojno spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sosedu Malki Šterku za pomoč, guberniku Leopoldu Bečaju za poslovilni govor in župniku za opravljen obred.

Žalujoci: domači

